ЧИГИТ ЭКИШ ИЛҒОРЛАРИГА ТЕНГЛАШИНГ!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 71 (3043). | Сешанба, 13 апрель 1965 йил. | Баҳоси 2 тийин.

ИШНИНГ КЎЗИНИ БИЛИБ

Бепоён далаларга кундан-кунга файз кирмоқда. Қайси бир колхоз, қайси бир совхозда бўлманг меҳнат таронаси авжида. Мўл ҳосил уруғини ерга эртароқ қадаб, барвақт ундириб олиш учун астойдил бел боғлаган азамат механизаторлар, ишнинг кўзини билган сеялкачилар катта мақсад йўлида кураш олиб боришаяпти.

Мана, Бекободдаги 3-«Далварзин» совхозининг бўлажак пахтазорлари. Бу хўжаликда шу кеча-кундузда 30 та чигит экиш агрегати бетўхтов ишлаб турибди. Аҳил коллектив 2800 гектар ернинг ҳар гектаридан ўтган йилдагига қараганда камида 2—3 центнердан ортиқ «оқ олтин» етиштириш иштиёқи билан яшамоқда.

Бир неча йиллардан бери пахта тайёрлаш планини бажаролмай орқада қолиб келаётган бу хўжаликнинг ишчилари, механизаторлари ўтган йили давлат пахта тайёрлаш планини шараф билан адо этдилар. Ҳозирги кунларда улар КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми қарорлари асосида ўз хўжаликларининг қаддини янада ростлаб олиш, қўлга киритилган дастлабки муваффақиятни янада мустаҳкамлаш йўлидан олға интилмоқдалар.

Кечагина совхознинг Ҳасан Бобоёров, Усмон Тўронов ўртоқлар бошлиқ звено аъзолари чигит экишни биринчи бўлиб тамом қилганликларини билдиришган эди. Улар меҳнат қилаётган ўртоқ Уммат Алишбоев бошлиқ бўлимда эса экиш бугун-эрта тугалланади. Асосий эътибор барча майдонларда чигитнинг ўз намига ундириб олишга қаратилган. Ғўза қатор ораларини юмшатишга барвақт киришиш мақсадида универсалларга культиваторларни тиркаш ишига ҳам киришилган.

Сиз суратда: звено бошлиғи ўртоқ Ҳ. Бобоёровнинг чигит экаётган пайтини кўриб турибсиз.

А. Абалян фотоси.

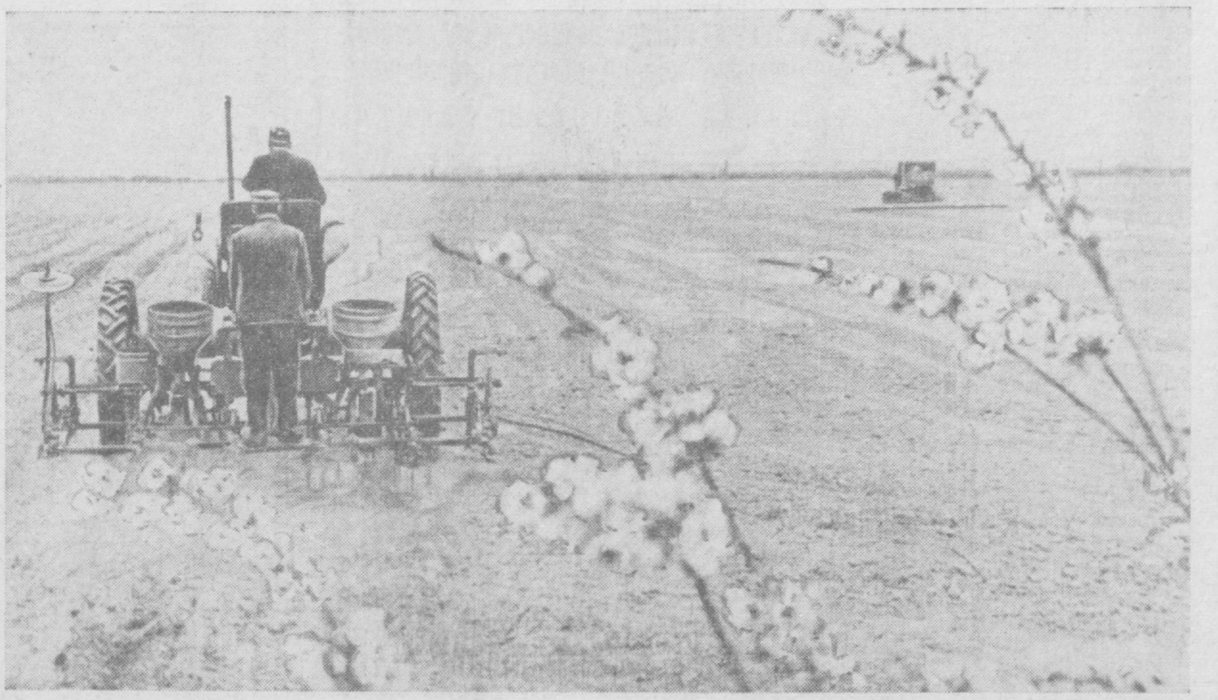

ЧИГИТ УНИБ ЧИҚДИ

Оққўрғон (телефон орқали олинди).

Машҳур ва донғи кетган юқори ҳосилли машъал хўжалик «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози пахтакорлари бу йил ҳам пешқадамлик қилмоқдалар. Совхоз коллективи чигит экишга ҳар қачонгидан кўра катта тайёргарлик ва зўр уюшқоқлик билан киришди. Чигит экиладиган майдонлар синчиклаб, сифатли текисланди, кесаклар майдаланди, карта четларида бўш жой қолдирилмади. Хуллас, совхоз пахтакорлари қўлга киритилган ғалабаларни мустаҳкамлаш, мавжуд техниканинг кучидан иложи борича кўпроқ фойдаланиш учун ҳаракат қилдилар. Натижада бу хўжалик ишчилари дастлабки ғалабаларни қўлга киритдилар. Оққўрғонда биринчи бўлиб чигит экишни тамомладилар.

Чигит экиш даврида техникадан қандай унумли фойдаланилганини квадрат-уялаб чигит экишга жуда катта эътибор берилгани яққол кўрсатиб турибди. Масалан, совхозда 4 минг гектар пахта майдони бўлса, шу ернинг ҳаммасига деярлик квадрат-уялаб чигит экилди.

Совхозда дастлабки экилган ерларда чигит униб чиқа бошлади. Бу, коллективни яна ҳам қувонтириб юборди.

Ҳозир Оққўрғондаги «Партия XXII съезди» колхози ва бошқа хўжаликларда ҳам чигит унабошлади. Масалан, «Партия XXII съезди» колхозининг Мавлон Абдураҳмонов бошлиқ участкада дастлабки ниҳоллар кўрина бошлади.

Бу илғор хўжаликларда экилган чигитни бир текис ундириб олиш, тўла гектар учун кураш қизғин давом этмоқда.

ЭРТАГИ ШОЛИ ЭКИЛМОҚДА

Ўзбекистон шоликорлари экишга одатдагидан барвақт киришдилар. Тошкент область, Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда» колхозининг деҳқонлари республикада биринчи бўлиб уруғ эка бошладилар. Лекин улар уруғни барвақт экишгагина катта умид боғлаётганлари йўқ. Аввалги йилларда кўкламги ишлар асосан қўлда бажарилар эди. Эндиликда эса, далаларнинг тўртдан уч қисмига механизаторлар уруғ экмоқдалар.

Механизаторлар махсус мосламалар билан таъминланган дон сеялкаларига эга. Бундай мосламаларни «Узсельхозтехника» район бўлимлари республикадаги барча шоликор хўжаликлар учун тайёрлаб берган

Тошкент, Сирдарё ва Хоразм областларининг шоликорлари бу йил биринчи марта ўз ерларига шолининг янги «Узрос-59» навини экадилар. Шолининг бу нави анча кўп гуруч беради. Шу йил мавсумда республика шоликорлари 67 минг тонна, яъни ўтган йилдагига нисбатан 15 минг тонна кўп шоли тайёрлашни мўлжалламоқдалар.

(ЎзТАГ).

САМИМИЙ МИННАТДОРЧИЛИК

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети совет фани ва техникасининг янги ғалабаси — космонавт учувчилар Павел Иванович Беляев билан Алексей Архипович Леоновнинг «Восход-2» кемасида буюк парвози ва совет кишисининг жаҳонда биринчи марта йўлдош кемадан космик фазога чиққанлиги муносабати билан жуда кўп табрик ва қутловлар олдилар.

Давлат, партия, жамоат ташкилотлари, заводлар ва фабрикалар, совхозлар ва колхозларнинг коллективлари, фан, маданият ва маориф арбоблари, мамлакатимизнинг айрим гражданларидан, коммунистик ва ишчи партиялардан, чет мамлакатлардаги сиёсий, касаба союз ва жамоат арбоблари, олимлар ва бошқа кишилардан олинган самимий табриклар ва қизғин қутловлар тинчлик ва бутун инсониятнинг тараққиёти манфаатлари йўлида космик фазони ўзлаштиришда Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг эришган буюк муваффақиятлари эътироф этилганлигидан яна бир марта далолат бериб турибди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети барча давлатларга, шунингдек партия, касаба союз ва бошқа жамоат ташкилотларига, мамлакатимиздаги ва чет мамлакатлардаги барча гражданларга табриклари ва совет халқига яхши истаклар билдирганликлари учун самимий миннатдорчилик изҳор қиладилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ | СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ | СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ МАРТ (1965 ЙИЛ) ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРИГА МУВОФИҚ ҚУЙИДАГИ ҚАРОРЛАРНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

Буғдой ва жавдар етиштиришни ҳамда давлатга сотишни кўпайтиришдан колхоз ва совхозларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш тўғрисида

Буғдой ва жавдар етиштиришни ҳамда давлатга сотишни кўпайтиришдан колхоз ва совхозларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш мақсадида СССР Министрлар Совети колхозлар, совхозлар ва бошқа хўжаликлар томонидан давлатга сотиладиган буғдой ва жавдарнинг харид нархларини 1965 йил 1 майдан бошлаб оширишга ва қуйидаги миқдорларда белгилаб қўйишга қарор қилди:

(Асосий кондициядаги доннинг ҳар тоннаси учун сўм ҳисобида)

	Ҳарид нархлари: Колхозлар учун: Буғдой	жавдар	Совхозлар ва бошқа хўжаликлар учун: буғдой	жавдар
РСФСР (Ғарби-Шимол, Марказ ва Волга-Вятка районлари, Калининград ва Пермь областлари ҳамда Удмуртия АССРдан ташқари)	86	81	59	63
РСФСРнинг Ғарби-Шимол, Марказ, Волга-Вятка районлари, Калининград ва Пермь областлари ҳамда Удмуртия АССР, Украина ССРнинг Полесье районлари, Белоруссия ССР, Литва ССР, Латвия ССР, Эстония ССР.	130	130	130	130
Украина ССР (Полесье районларидан ташқари) ва Молдавия ССР	76	76	45	45
Қозоғистон ССР	80	80	65	60
Қирғизистон ССР	85	80	65	60
Ўзбекистон ССР, Грузия ССР, Озарбайжон ССР, Тожикистон ССР, Арманистон ССР, Туркманистон ССР	90	85	90	85

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига буғдой ва жавдарнинг зоналар бўйича табақалаштирилган харид нархларини белгилаб чиқиш ва шундай нархларни СССР Госплани билан келишиб туриб тасдиқлаш вазифаси топширилди.

Колхозлар, совхозлар ва бошқа хўжаликлар буғдой, жавдар ва умуман бошқа дон экинлари маҳсулоти сотиш ҳақида ўзларига белгилаб берилган пландан ташқари давлатга сотадиган буғдой ва жавдарнинг харид нархларига 1965 йил 1 майдан бошлаб 50 процент миқдорида устама мукофот тўлаш тартиби белгиланди ва жорий қилинди.

РСФСРнинг Ғарби-Шимол, Марказ ва Волга-Вятка районларидаги областларининг, Калининград ва Пермь областларининг ҳамда Удмуртия АССР, Белоруссия ССР, Литва ССР, Латвия ССР, Эстония ССР ва Украина ССР Полесье районларининг колхозлари, совхозлари ва бошқа хўжаликлари учун 1965 йил 1 майдан бошлаб арпа (ем) ва сулининг харид нархлари оширилди ҳамда арпанинг асосий кондицияли ҳар тоннаси учун 90 сўм миқдорида ва сулига 75 сўм миқдорида қилиб бир хилда харид нархлари жорий этилди.

ШОЛИ ЕТИШТИРИШ ВА ТАЙЁРЛАШНИ КЎПАЙТИРИШ ТЎҒРИСИДА

СССР Министрлар Совети 1965 йил ҳосилидан бошлаб колхоз ва совхозлар ҳамда бошқа хўжаликлар сотадиган асосий кондициядаги шолининг ҳар тоннасига 300 сўм миқдорида харид нархи белгилади.

Хўжаликда (бўлим, бригада, звенода) сўнгги 4—5 йил ичида олинган ўртача ҳосилдорликка нисбатан шолидан юқорироқ ҳосил олганлик учун шу экинни етиштириш соҳасидаги ишларда банд бўлган колхозчиларга ва совхоз ишчиларига (ишларнинг механизациялаш даражасига, бириктилган ер участкасининг майдонига ва ҳолатига, олинган ҳосилга ва бошқа шароитларга қараб) ана шу йиллар мобайнида ўртача йиллик ялпи ҳосилдан ташқари йиғиштирилган шоли донининг 25 процентдан 50 процентигача бўлган қисмини қўшимча ҳақ тариқасида бериш колхозларга тавсия этилди ҳамда шундай қўшимча ҳақ тўлаш ҳақида совхоз директорларига рухсат берилди.

Сўнгги 4—5 йил мобайнида ҳар гектаридан 40 центнердан ортиқ шоли ҳосили олган хўжаликларда (бўлимлар, бригадалар, звеноларда) гектар бошига 40 центнердан ошириб йиғиштириб олинган шолининг 25 процентидан 50 процентигача миқдорда колхозчиларга ва совхоз ишчиларига қўшимча ҳақ тариқасида бериш колхозларга тавсия этилди ҳамда шундай қўшимча ҳақ тўлаш ҳақида совхоз директорларига рухсат берилди.

Янги шоликор хўжаликларда шоли етиштирила бошлаган дастлабки уч йил мобайнида бўлим, бригада, звено плани доирасида ҳақиқатда йиғиштириб олинган ялпи шоли ҳосилининг 10 процентигача бўлган қисмини ҳамда пландан ташқари олинган ялпи ҳосилнинг 25—50 проценти миқдорида колхозчиларга ва совхоз ишчиларига қўшимча ҳақ тариқасида бериш колхозларга тавсия этилди ҳамда шундай қўшимча ҳақ тўлаш ҳақида совхоз директорларига рухсат берилди.

Қўшимча ҳақ тариқасида бериладиган шоли мана шу экинни етиштиргани учун колхозчиларга ёки совхоз ишчиларига ҳисоблаб ёзилган асосий иш ҳақига пропорционал бўлиши, лекин бир колхозчи ёки совхоз ишчиси ҳисобига бир тоннадан ортиқ бўлмаслиги, қўшимча ҳақнинг қолган қисми эса шолининг харид нархи ҳисобидан пул билан тўланиши керак.

Колхозчилар ва совхоз ишчиларининг истагига кўра қўшимча ҳақ уларга тегишли шолининг харид нархи асосидаги қиммати миқдорида тўла равишда пул билан тўланиши мумкин.

Совхозларнинг, дон қабул қилувчи пунктларнинг ва шоли оқлайдиган корхоналарнинг раҳбар ходимларини ва мутахассисларини мукофотлаш тўғрисидаги низомни, шунингдек шоли етиштириш ва давлатга сотиш планларини ошириб бажарган колхозларнинг раисларини ва мутахассисларини моддий жиҳатдан рағбатлантириш тўғрисида колхозларга қилинадиган тавсияларни шоли етиштираётган иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари билан биргаликда бир ой муддат ичида тузиб чиқиш тегишли ташкилотларга топширилди.

ГРЕЧИХА ЕТИШТИРИШ ВА ТАЙЁРЛАШНИ РАҒБАТЛАНТИРИШ ЧОРАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Аҳолининг гречиха ёрмасига эҳтиёжларини тўлароқ қондириш ҳамда гречиха етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтиришдан колхоз ва совхозларнинг моддий манфаатдорлигини ошириш учун СССР Министрлар Совети РСФСР Министрлар Советига, Украина ССР Министрлар Советига ва Белоруссия ССР Министрлар Советига гречиха экиладиган майдонларни кенгайтириш, гречиха ҳосилдорлигини ошириш ва шу экиннинг донини давлат йўли билан харид қилиш планларининг йил сайин бажарилишини таъминлаш чораларини кўриш вазифасини юклади.

1965 йил ҳосилидан бошлаб колхозлар, совхозлар ва бошқа хўжаликлар учун асосий кондициядаги гречиха донининг ҳар тоннасига 300 сўм миқдорида харид нархи белгилаб қўйилди.

Хўжаликда сўнгги 4—5 йил мобайнида ҳар гектар ердан олинган ўртача ҳосилдорликка нисбатан гречихадан юқорироқ ҳосил олингани учун шу экинни етиштириш соҳасида банд бўлган колхозчиларга ва совхоз ишчиларига (ҳосилдорликнинг ўсишига қараб) ана шу йиллардаги ўртача йиллик ялпи ҳосилдан ташқари олинган гречиха донининг 25 процентидан 50 процентигача бўлган қисмини қўшимча ҳақ тариқасида бериш колхозларга тавсия этилди ва шу ҳақда совхоз директорларига рухсат берилди. Қўшимча ҳақ колхозчиларга ёки совхоз ишчиларига гречиха етиштирганликлари учун ҳисоблаб ёзилган асосий иш ҳақига пропорционал равишда берилиши керак.

Колхозчиларнинг ва совхоз ишчиларининг истагига кўра, қўшимча ҳақ уларда тегишли гречиха донининг харид нархи асосидаги қиммати миқдорида пул билан тўланиши мумкин.

ТАРИҚ ДОНИНИНГ ЭНГ ҚИММАТЛИ НАВЛАРИНИ ЕТИШТИРИШНИ ВА ТАЙЁРЛАШНИ КЎПАЙТИРИШ ТЎҒРИСИДА

СССР Министрлар Совети РСФСР Министрлар Советига, Украина ССР Министрлар Советига ва Қозоғистон ССР Министрлар Советига тариқ ҳосилдорлигини ошириш ҳамда энг қимматли навлар ҳисобидан мана шу экиннинг донини тайёрлаш давлат планларининг бажарилишини таъминлаш чораларини кўриш вазифасини юклади.

1965 йил ҳосилидан бошлаб колхозлар, совхозлар ва бошқа хўжаликлар учун СССР Министрлар Совети тариқнинг энг қимматли навлари — Саратовское 853, Подолянское 24/273, Веселоподолянское 38, Оренбургское 42, Кинельское 2.462, Казанское 506, Скороспелое 66, Уральское 1.419 ва Харьковское 25 навларининг асосий кондициядаги ҳар тонна дони учун 110 сўм миқдорида харид нархи белгилаб қўйди.

Хўжаликда сўнгги 4—5 йил мобайнида гектар бошига олинган ўртача ҳосилдорликка нисбатан тариқдан юқорироқ ҳосил олинганлиги учун шу экинни парвариш қилиш соҳасидаги ишларда банд бўлган колхозчиларга ва совхоз ишчиларига (ҳосилдорликнинг ўсишига қараб) ана шу йиллар мобайнидаги ўртача йиллик ялпи ҳосилдан ташқари йиғиштирилган тариқ донининг 25 процентидан 50 процентигача бўлган қисмини қўшимча ҳақ тариқасида бериш колхозларга тавсия этилди ва шундай қўшимча ҳақ тўлаш ҳақида совхоз директорларига рухсат берилди.

Қўшимча ҳақ тариқасида бериладиган тариқ шу экинни етиштирганлиги учун колхозчиларга ёки совхоз ишчиларига ҳисоблаб ёзилган асосий иш ҳақида пропорционал бўлиши, лекин бир колхозчи ёки совхоз ишчиси ҳисобига бир тоннадан ортиқ бўлмаслиги, қўшимча ҳақнинг қолган қисми эса, тариқнинг харид нархи ҳисобидан пул билан тўланиши керак.

Колхозчилар ва совхоз ишчиларининг истагига кўра, қўшимча ҳақ уларга тегишли тариқ донининг харид нархи асосидаги қиммати миқдорида тўла равишда пул билан тўланиши мумкин.

КУНГАБОҚАР УРУҒИ ЕТИШТИРИШ ВА ХАРИД ҚИЛИШНИ КЎПАЙТИРИШ ЧОРАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Кунгабоқар уруғи етиштиришни кўпайтириш ҳамда мамлакатнинг ўсимлик мойига бўлган эҳтиёжларини таъминлаш мақсадида СССР Министрлар Совети РСФСР Министрлар Советига, Украина ССР Министрлар Советига, Қозоғистон ССР Министрлар Советига, Грузия ССР Министрлар Советига ва Молдавия ССР Министрлар Советига колхоз ва совхозларда кунгабоқар уруғи етиштиришни кўпайтириш тадбирлари ишлаб чиқилишини ва шу тадбирлар амалга оширилишини таъмин этиш вазифасини юклади.

1965 йил ҳосилидан бошлаб совхозлар ва бошқа давлат хўжаликлари учун кунгабоқар уруғининг харид нархлари колхозлар учун белгиланган харид нархлари даражасида белгиланди. Сўнгги уч йил мобайнида ҳақиқатда харид қилинган ўртача даражадан ташқари колхозлар томонидан давлатга сотиладиган кунгабоқар уруғи учун 1965 йил ҳосилидан бошлаб 100 процент миқдорида устама қўйилган харид нархлари асосида ҳақ тўланади.

1965 йил ҳосилидан бошлаб совхозларга ва бошқа давлат хўжаликларига харид қилиш плани ҳисобига давлатга сотилган кунгабоқар уруғининг ҳар центнери эвазига 15 килограммдан кунжара ҳамда харид қилиш планидан ташқари сотилган кунгабоқар уруғининг ҳар центнери эвазига 30 килограммдан кунжара сотишга рухсат берилди. Кунжара амалдаги имтиёзли (ҳар тоннасига 20 сўм) нарх билан сотилади.

Кунгабоқар етиштириш ва уни йиғиштириб олишда бевосита банд бўлган колхоз ва совхозларнинг звенолари, бригадалари ва бўлимларига қуйидаги миқдорда қўшимча ҳақ ҳисоблаб ёзиш кўзда тутилади:

а) давлатга топширилган кунгабоқар уруғининг ҳар центнери учун 70 тийин миқдорида;

б) районларга мослаштирилган иккинчи репродукциядаги кунгабоқар навларининг уруғлиқ участкаларида етиштирилган ҳар центнер уруғи учун 70 тийин миқдорида ва ана шу уруғларнинг биринчи репродукциядаги ҳар центнери учун 1 сўм миқдорида.

Қўшимча ҳақни кунгабоқар етиштиришдаги иши учун ҳар бир колхозчи ва совхоз ишчиси олган асосий иш ҳақига пропорционал равишда колхозчилар ва совхоз ишчилари ўртасида тақсимлаб берилсин. Мазкур қўшимча ҳақ совхозларнинг ишчиларига меҳнатга ҳақ тўлашнинг амалдаги тартибига биноан, уларга ҳисоблаб ёзилган пулдан ташқари берилсин.

1965 йилдан бошлаб бундан аввалги уч йилги ўртача даражадан ташқари давлатга сотилган кунгабоқар уруғининг ҳар центнери учун колхоз раисларига ва совхоз директорларига 30 тийин миқдорида, бригада бошлиқлари ва бўлим (ферма) бошқарувчиларига 40 тийин миқдорида пул мукофоти бериш белгиланади. Колхоз ва совхозларнинг агрономлари ҳамда инженерлари (механиклари)га мазкур мукофот колхоз раиси ёки совхоз директорига ҳисоблаб ёзилган пулнинг 80 проценти миқдорида; бригада ва бўлим (ферма)ларнинг агрономлари, механикларига — бригада бошлиғига ёки бўлим (ферма) бошқарувчисига ҳисоблаб ёзилган пулнинг 80 проценти миқдорида берилсин.

Мазкур мукофотлар колхоз раисига, совхоз директорига ҳамда колхоз ёки совхоз мутахассисларига умуман колхоз ва совхоз бўйича кунгабоқар уруғи харид қилиш бундан аввалги уч йил ичидаги ўртача даражадан ошиб кетган тақдирда, бригада бошлиғи бўлим (ферма) бошқарувчиси ва бригада, бўлим (ферма) мутахассисларига эса бригада ёки бўлим (ферма) бўйича ана шу даражадан ошиб кетилган тақдирда берилади.

Юқорида кўрсатилган ходимларга бериладиган мазкур мукофотларнинг миқдори бир йилда 6 ойлик асосий оклад (иш ҳақи) миқдоридан ошиб кетмаслиги, кунгабоқар ва саноатбоп қанд лавлаги экилаётган хўжаликларда эса мана шу иккала экин бўйича бериладиган мукофотлар миқдори бир йилда 8 ойлик асосий оклад (иш ҳақи) миқдоридан ошиб кетмаслиги керак.

Мазкур мукофот совхоз директорларига, бўлим бошқарувчиларига, совхозларнинг бригада бошлиқлари ва мутахассисларига мукофотлаш тўғрисида амалдаги қоидаларда кўзда тутилган мукофотлардан ташқари берилади.

1965 йил ҳосилидан бошлаб колхозлар сўнгги уч йил мобайнида сотган ўртача даражадан ташқари давлатга сотилган ҳар центнер кунгабоқар уруғи эвазига имтиёзли нарх билан (чакана нархнинг 50 проценти миқдорида) уларга тўрт килограмм кунгабоқар мойи сотилади.

МОНГОЛИЯ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИ ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ МОСКВАГА КЕЛДИ

МОСКВА, 12 апрель. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети ва СССР ҳукуматининг таклифига биноан, Монголия Халқ Республикаси партия-ҳукумат делегацияси бугун дўстлик визити билан Москвага келди. Делегацияга Монголия Халқ-Революцион партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, Монголия Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Ю. Цеденбал бошчилик қилмоқда.

Внуково аэродромида монголиялик дўстларни КПСС Марказий Комитетининг биринчи секретари Л. И. Брежнев, СССР Министрлар Советининг раиси А. Н. Косигин, бошқа совет раҳбарлари, Москва меҳнаткашларининг жуда кўп вакиллари кутиб олдилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети КПСС Марказий Комитети март (1965 йил) Пленумининг қарорига мувофиқ қуйидаги қарорларни қабул қилдилар:

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ ХАРИД ҚИЛИШНИНГ 1966—1970 ЙИЛЛАРГА МЎЛЖАЛЛАНГАН ПЛАНИ ТЎҒРИСИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети 1970 йилни ҳам қўшиб, мана шу беш йилликдаги ҳамма йиллар учун дон харид қилиш планини йилига 55,7 миллион тонна (3,4 миллиард пуд) миқдорида тасдиқладилар.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети аҳолини боқиш ва давлатнинг бошқа эҳтиёжларини қондириш учун мамлакатни ғалла билан тўлиқ таъминлаш мақсадида оширилган нархлар билан пландан ташқари буғдой ва жавдар харид қилиб боришни зарур, деб топдилар. Белгилаб қўйилдики, хўжаликлардаги ортиқча буғдой ва жавдарни оширилган нархлар билан пландан ташқари харид қилиш хўжаликларга қўшимча топшириқлар берилмаган ҳолда, ихтиёрийлик асосида олиб борилади.

СССР Госпланига СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги ва СССР Министрлар Советининг Тайёрлов давлат комитети билан биргаликда оширилган нархлар билан пландан ташқари харид қилинадиган буғдой ва жавдар ҳажмини аниқ белгилаб, шу экинларнинг ҳосили мамлакат районларида қандай бўлаётганини ҳисобга олган ҳолда, уни республикалар бўйича тақсимлаб чиқиш ва бу ҳақдаги таклифларни ҳар йили кечи билан 15 июлгача СССР Министрлар Совети тасдиқига ҳавола қилиш вазифаси топширилди.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети Иттифоқдош республикалар бўйича мойли экинлар уруғи, картошка, қанд лавлаги, пахта, чорва моллар ва парранда, сут, тухум, жун ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари харид қилишнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган планини тасдиқладилар.

Республикаларнинг Министрлар Советлари дон ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари харид қилишнинг 1966—1970 йилларга мўлжалланган давлат планлари йилларга ажратилиб, колхоз, совхоз ва бошқа хўжаликларга уч ой муддат ичида етказилишини таъминлашлари мутлақо шарт.

1966—1970 йилларда қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш планлари колхоз ва совхозларга юборилаётган маҳалда, ҳар бир хўжалик экономикасининг ривожланиш, ихтисослашиш истиқболларини, ишлаб чиқаришни кенгайтириш учун хўжаликда маҳсулотлар (уруғлик, ем-хашак) қолдириш ҳамда колхозчиларнинг шахсий эҳтиёжларини қондириш зарурлигини ҳисобга олиб, ҳар бир хўжаликка нисбатан алоҳида-алоҳида муносабатда бўлиш керак.

Иттифоқдош республикалар компартияларининг Марказий Комитетлари ва Министрлар Советлари, ўлка, область ва район партия комитетлари, автоном республикаларнинг Министрлар Советлари, ўлка, область ва район ижроия комитетлари қуйидаги ишларнинг амалга оширилишини таъмин этишлари мутлақо шарт:

— колхоз ва совхозлардан қишлоқ хўжалик маҳсулотлари харид қилиш давлат планлари хўжаликларни ихтисослаштириш соҳасида ўтказилаётган тадбирлар билан қўшиб олиб борилсин, бунда шу нарса назарда тутилсинки, бир хил хўжаликларда айрим тармоқлар ёпиб қўйилаётган бўлса, иккинчи бир хўжаликларда шу тармоқлар ривожлантирилмоғи керак, токи давлатга керакли маҳсулотларни етиштиришнинг кўпайтирилиши ва шундай маҳсулотларни харид қилиш планларининг бажарилиши тамъинлансин;

— колхозлар ва совхозларнинг саноат корхоналари ва савдо ташкилотлари билан бевосита алоқалари кенгайтирилсин, бу эса маҳсулотларни тайёрлашни арзонлаштириш, шу маҳсулотларни истеъмолчиларга тезроқ элтиб бериш ва тайёрланаётган қишлоқ хўжалик маҳсулотлари сифатини ошириш имконини беради;

— 1966—1970 йилларда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари харид қилиш ҳақида ўзларига берилган давлат планлари асосида колхоз ва совхозлар қишлоқ хўжалигини ривожлантиришнинг истиқболли планларини уч ой муддат ичида тузиб олсинлар.

Белгиландики, давлатга қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сотиш муддатлари колхоз ва совхозлар билан тайёрлов ташкилотлари ўртасида тузиладиган шартномаларда экинларнинг қачон етилишини ҳамда маҳсулот етиштириш ва асраш шароитларини ҳисобга олган ҳолда кўрсатиб қўйилади.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети дон, кунгабоқар ва картошка харид нархларини ҳар йили ўзгартириб туриш сингари илгари мавжуд бўлиб келган тартибни бекор қилдилар.

* * *

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети 1965 йил учун дон харид қилиш планини 55,7 миллион тонна (3,4 миллиард пуд) миқдорида ҳамда чорва моллар ва парранда харид қилиш планини (тирик вазнда) 8,5 миллион тонна миқдорида белгиладилар.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети аҳолини боқиш ва давлатнинг бошқа эҳтиёжларини қондириш учун мамлакатни ғалла билан тўлиқ таъмин этиш мақсадида оширилган нархлар билан пландан ташқари буғдой ва жавдар харид қилишни зарур, деб топдилар. Шу муносабат билан 1965 йилда ихтиёрий равишда давлатга қўшимча миқдорда буғдой ва жавдар сотиш учун ўзларида қандай имкониятлар борлигини кўриб чиқишни колхоз ва совхозларга тавсия қилдилар.

Иттифоқдош республикалар Министрлар Советларининг илтимосларини инобатга олиб, СССР Министрлар Совети қишлоқ хўжалик маҳсулотлари харид қилиш соҳасида 1965 йил учун тасдиқланган планга ўзгартириш киритди ҳамда картошка, қанд лавлаги (саноатбоп) пахта, зиғир толаси: каноп толаси, жун, қоракўл тери ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари харид қилиш планларини камайтирди.

ҚАНД ЛАВЛАГИ ЕТИШТИРИШНИ ВА ДАВЛАТГА СОТИШНИ КЎПАЙТИРИШДАН КОЛХОЗЧИЛАРНИ ВА СОВХОЗ ХОДИМЛАРИНИ МОДДИЙ РАҒБАТЛАНТИРИШНИНГ ҚЎШИМЧА ЧОРАЛАРИ ҲАҚИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети белгилаб қўйдиларки, 1965 йилдан бошлаб колхоз ва совхозларга шудгорлашда ишлаган механизаторлар ўртасида тақсимлаб бериш учун лавлаги экиш мақсадида чуқур ҳайдаб қўйилган ҳар гектар ер эвазига 850 грамм ҳисобидан ҳамда қанд лавлагини ғарамлашда қатнашган колхозчилар ва совхоз ишчилари ўртасида тақсимлаб бериш учун далада ғарамлаб қўйилган қанд лавлагининг ҳар центнери эвазига 15 грамм ҳисобидан имтиёзли (килограммига 38 тийин) нарх билан қанд сотилади.

СССР Халқ хўжалиги кенгашига лавлаги ғарамловчи ва юк туширувчи механизмларда ишлаётган механизаторларга имтиёзли (килограммига 38 тийин) нарх билан қанд сотиш нормаларини ана шу машиналарнинг иш унумига қараб туширилган ва ғарамга босилган қанд лавлагининг ҳар тоннаси эвазига 3—5 грамм ҳисобидан белгилаш вазифаси топширилди.

1965 йил ҳосилидан бошлаб пландан ташқари сотилган қанд лавлагининг ҳар центнери учун қанд заводлари ҳисобидан қуйидаги миқдорда мукофотлар бериб бориш кўзда тутилади: план 5 процентгача ошириб бажарилганида — ана шу доирада пландан ташқари сотилган кондициядаги қанд лавлагининг ҳар центнери учун колхоз раиси ва совхоз директорига 4 тийиндан, бригада бошлиғи (отряд бошлиғи) ва бўлим бошқарувчисига 5 тийиндан: план 5 процентдан 10 процентгача ошириб бажарилганида — колхоз раиси ва совхоз директорига 8 тийиндан, бригада бошлиғи (отряд бошлиғи) ва бўлим бошқарувчисига 10 тийиндан; план 10 процентдан зиёд ошириб бажарилганида — колхоз раиси ва совхоз директорига 12 тийиндан, бригада бошлиғи (отряд бошлиғи) ва бўлим бошқарувчисига 15 тийиндан.

Давлатга пландан ташқари сотилган қанд лавлаги учун колхоз ва совхознинг агрономи, инженери (механиги) ва инженер-гидротехниги (гидротехниги)га бериладиган мукофот колхоз раиси ёки совхоз директорига ҳисоблаб ёзилган пулнинг 80 проценти миқдорида: бригада (отряд). бўлим агрономи, механиги, гидротехнигига бериладиган мукофот бригада бошлиғи (отряд бошлиғи), бўлим бошқарувчисига ҳисоблаб ёзилган пулнинг 80 проценти миқдорида, миробга бериладиган мукофот эса, у хизмат қилаётган бригада (отряд), бўлимларнинг бригада (отряд) бошлиқлари, бўлим бошқарувчилари олган мукофотлар ўртача миқдорининг 80 проценти миқдорида белгиланади.

Пландан ташқари сотилган қанд лавлаги эвазига колхоз ва совхозларнинг раҳбар ходимлари ва мутахассисларига бериладиган пул мукофоти миқдори ҳар бир ходим ҳисобига хўжаликда қанд лавлаги сотиш плани 1 минг тоннагача бўлганида икки ойлик мансаб оклади (расчёт ставкаси)дан ошиб кетмаслиги, план 1 минг тоннадан ортиқ ва 3 минг тоннагача бўлганида тўрт ойлик мансаб оклади (расчёт ставкаси)дан ошиб кетмаслиги, план 3 минг тоннадан ортиқ бўлганида олти ойлик мансаб оклади (расчёт ставкаси)дан ошиб кетмаслиги шарт.

1965 йил ҳосилидан бошлаб район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаларининг бош агрономлари, бош инженерлари, техника экинлари (қанд лавлаги) билан шуғулланувчи агрономлари ва энтомолог-агрономларига бириктириб қўйилган колхоз ва совхозлар қанд лавлаги сотиш планини 5 процентгача ошириб бажарганида ана шу ходимларга бир ойлик мансаб оклади миқдорида, план 5 процентдан 10 процентгача ошириб бажарилганида — 2 ойлик мансаб оклади миқдорида ва план 10 процентдан зиёд ошириб бажарилганида — 3 ойлик мансаб оклади миқдорида пул мукофоти бериб бориш тартиби жорий қилинади. Қанд лавлаги (саноатбоп қанд лавлаги) экилаётган майдон 3 минг гектардан кам бўлган район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаларида мутахассисларга бериладиган мазкур мукофотлар 50 процент камайтирилади.

ВИЗИТ ТУГАЛЛАНДИ

Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Покистон Президенти фельдмаршал Муҳаммад Айюбхон ўтган якшанба куни Тошкентдан ватанига жўнаб кетди. Президентга ҳамроҳ бўлиб келган Покистон давлат арбоблари ҳам у билан жўнаб кетишди.

Покистон, Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР давлат байроқлари билан безатилган Тошкент аэропортида ҳурматли меҳмонни СССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари Д. С. Полянский, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р Рашидов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси Е. С. Насриддинова, Республика Министрлар Советининг раиси Р. Қурбонов ва бошқа расмий кишилар, шунингдек Покистоннинг Совет Иттифоқидаги элчиси Иқбол Атҳар кузатиб қолдилар.

Кузатиш маросимида фаҳрий қоровул саф тортиб турди, Покистон. Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССРнинг давлат гимнлари ижро этилди.

(ЎзТАГ).

ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

КОЛХОЗЛАРДАН ОЛИНАДИГАН ДАРОМАД СОЛИҒИ ТЎҒРИСИДА

I. УМУМИЙ ҚОИДАЛАР

1. Колхозлардан олинадиган даромад солиғини қишлоқ хўжалигидан, ёрдамчи корхоналардан ва хизмат кўрсатишдан даромади бўлган қишлоқ хўжалик артеллари, шунингдек балиқ овлаш артеллари тўлайдилар.

Даромад солиғи қуйидагиларга солинади:

а) колхознинг қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришидан, хизмат кўрсатишдан ҳамда ёрдамчи корхоналар ва касбкорликдан олган соф даромадига солинади; даромаднинг 15 процент рентабелликка мувофиқ бўлган қисми, шунингдек колхозчилар социал таъминоти учун марказлаштирилган иттифоқ фондига шу йилга ҳисобланган тўловлар бундан чегириб ташланади;

б) колхозчилар меҳнатига ҳақ тўлаш фондининг хўжаликда ишловчи ҳар бир колхозчига мўлжаллаб ҳисобланган ўртача бир ойлик иш ҳақидан ортиқча қисмига СССР Министрлар Совети белгилаган миқдорда, хўжаликнинг рентабеллигидан қатъи назар, даромад солиғи солинади.

Балиқ овлаш артеллари давлат тайёрлаш ташкилотларига ва кооперацияга топширган ов маҳсулотидан тушган балиқ овлаш даромадларига даромад солиғи солинмайди.

2. Даромад солиғини ҳисоблаш учун колхознинг соф даромади маҳсулот сотишдан, хизмат кўрсатишдан тушган ҳақ ва колхозчиларнинг ҳамда колхозда ишлаш учун четдан жалб қилинган шахсларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш тартибида бериладиган маҳсулотнинг қийматидан (давлат чакана нархларида) иборат сумма билан шу маҳсулотнинг ва кўрсатилган хизматнинг таннархи ўртасидаги айирма сифатида белгиланади.

Хўжаликнинг рентабеллик даражаси колхоз олган соф даромад суммасининг сотилган маҳсулот, кўрсатилган хизмат ҳамда колхозчиларнинг ва колхозда ишлаш учун четдан жалб қилинган шахсларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш тартибида бериладиган маҳсулот таннархига нисбатан процент ҳисобида белгиланади.

II. СОЛИҚ СУММАСИНИ ҲИСОБЛАШ ТАРТИБИ ВА СОЛИҚ ТЎЛАШ МУДДАТЛАРИ

3. Йиллик даромад солиғи колхознинг солиқ солинадиган соф даромадининг 12 проценти миқдорида, меҳнат ҳақи фондининг солиқ солинадиган қисмидан олинадиган йиллик даромад солиғи эса СССР Министрлар Совети томонидан белгиланадиган миқдорда ҳисобланади.

4. Колхозлар ҳар йилги даромад солиғини шу йилда олган даромадларидан ҳар кварталда тўлаб борадилар.

Жорий йилнинг I, II ва III кварталлари учун тўланиши лозим бўлган даромад солиғининг суммаси колхознинг тегишли квартал учун тузган молия ҳисоботида кўрсатилган ялпи пул даромадларига қараб, ўтган йил учун ҳисобланган даромад солиғи суммасининг ўша йилда колхоз олган ялпи пул даромадлари суммасига нисбати тариқасида белгиланган процент асосида ҳисобланади.

Жорий йилнинг IV квартали учун тўланиши лозим бўлган даромад солиғининг суммаси III кварталдаги ялпи пул даромадларидан ҳисоблаб чиқарилган солиқ суммасига қараб иттифоқчи республикалар бўйича қуйидаги тарзда дифференциялаштирилган процентлар асосида ҳисобланади:

Қозоғистон ССР колхозлари бўйича — 50 процент;

РСФСР, Грузия ССР ва Озарбайжон ССР колхозлари бўйича— 60 процент;

Белоруссия ССР, Литва ССР, Латвия ССР ва Эстония ССР колхозлари бўйича — 80 процент;

Украина ССР, Ўзбекистон ССР, Молдавия ССР, Қирғизистон ССР, Тожикистон ССР, Арманистон ССР ва Туркманистон ССР колхозлари бўйича — 100 процент.

Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советларига IV квартал учун тўланадиган даромад солиғи процентини шу кварталда олинган даромадларнинг бир йиллик жами даромадлар суммасидаги салмоғи ўзгаришига қараб кўпайтириш ёки камайтириш, шунингдек колхозларнинг иқтисодий хусусиятларига қараб, солиқ тўлаш муддатларини бир ойгача узайтириш ҳуқуқи берилади.

5. Колхозлар даромад солиғини қуйидаги муддатларда тўлайдилар:

25 апрелгача — I кварталдаги ялпи пул даромадларидан ҳисобланган суммани;

25 июлгача — II кварталдаги ялпи пул даромадларидан ҳисобланган суммани;

25 октябргача — III кварталдаги ялпи пул даромадларидан ҳисобланган суммани;

1 декабргача — III кварталдаги пул даромадларидан олинган даромад солиғи суммасига нисбатан белгиланган процент бўйича ҳисобланган суммани (IV квартал учун даромад солиғи);

ҳисобот йилидан кейинги йилнинг 1 мартигача — солиқ солинадиган бир йиллик соф даромадлардан ҳисобланган суммани тўлайдилар, бунда I, II, III ва IV кварталлардаги тўловлар ҳисобга олинади. Агар солиқ солинадиган бир йиллик соф даромадга қараб ҳисобланган даромад солиғининг суммаси I, II, III ва IV кварталлар учун тўланган суммадан кам бўлса, ортиқча тўланган сумма жорий йилнинг навбатдаги тўловига ўтказилади ёки бу суммани молия органи колхознинг талаби билан унга қайтариб беради.

III. СОЛИҚДАН БЕРИЛАДИГАН ЕНГИЛЛИКЛАР

6. Кўчириб келтирилганларнинг хўжаликларидан ташкил қилинган колхозларга, шунингдек кўчириб келтирилганларни ўз составига қабул қилган колхозларга даромад солиғидан енгилликлар СССР Министрлар Советининг алоҳида қарорларига асосан берилади.

7. Қишлоқ хўжалигининг айрим тармоқларини ривожлантириш учун рағбатлантириш мақсадида СССР Министрлар Советига колхозларни даромад солиғи тўлашдан озод қилиш, шунингдек зарур ҳолларда колхозларга солиқ юзасидан енгилликлар бериш ҳуқуқи берилади.

8. Иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари даромад солиғи тўлаш муддатларини айрим колхозлар учун узайтиришлари ва зарур ҳолларда колхозларнинг солиқ юзасидан боқимондаларини республика бюджети ҳисобига кечиб юборишлари мумкин.

Областларга бўлинмаган иттифоқдош республикаларнинг Министрлар Советлари, автоном республикаларнинг Министрлар Советлари, меҳнаткашлар депутатлари ўлка ва область Советларининг ижроия комитетлари, табиий офатлардан зарар кўрган айрим колхозларга меҳнаткашлар депутатлари, район ва шаҳар Советларининг илтимослари билан даромад солиғи тўлаш муддатларини узайтиришлари, шунингдек зарур ҳолларда бу колхозларни тегишли бюджетлар ҳисобига солиқ тўлашдан бутунлай ёки қисман озод қилишлари мумкин.

9. Табиий офатлардан (қишлоқ хўжалик экинларининг, кўп йиллик мевазорларнинг ёки асосий мол-мулкнинг дўл уриб кетиши, сув тошқини, бўрон, сел, ёнғин, зилзила, тоғ ағдарилиши, ер чўкиши натижасида нобуд бўлиши ва чорва молларининг қирғин бўлишидан) зарар кўрган колхозлар учун меҳнаткашлар депутатлари район ва шаҳар Советлари ижроия комитетларининг қарорлари билан жорий йил ичида солиқ тўлаш муддатлари узайтирилиши мумкин.

IV. СОЛИҚ ТЎЛАМАГАНЛИК УЧУН ЖАВОБГАРЛИК

10. Даромад солиғининг тўғри ҳисобланиши ва ўз вақтида тўланиши учун колхоз правлениеси жавобгардир.

Колхоз правлениеси СССР Молия министрлиги томонидан тасдиқланган форма асосида тегишли молия органига қуйидагиларни топшириши лозим:

а) жорий йилнинг I, II ва III кварталлари учун ялпи пул даромадларидан тўланадиган даромад солиғининг расчётларини.

Колхозлар III квартал пул даромадларидан тўланадиган даромад солиғи суммасининг расчёти билан бир вақтда IV квартал учун тўланадиган даромад солиғи суммасининг расчётини ҳам топширишлари зарур;

б) ҳисобот йили учун солиқ солинадиган соф даромад расчётларини, колхозчилар меҳнат ҳақи фондининг солиқ солиниши лозим бўлган қисми ва бир йиллик даромад солиғи суммаси расчётларини топширишлари лозим.

11. Колхозлар даромад солиғини биринчи навбатда тўлайдилар. Солиқ белгиланган муддатларда тўланмаган тақдирда шу тўланмаган суммалар давлат ва кооператив корхоналари ва ташкилотлари учун бюджетга тўловлар юзасидан белгиланган тартибда колхозларнинг жорий счётидан (махсус жорий счётлар бунга кирмайди) кўчириб олинади.

Тўлов муддати ўтиб кетган тақдирда, ўтган ҳар кун учун 0,05 процент миқдорида пеня олинади.

12. Ариза ва шикоятлар берилганлиги солиқнинг ундирилишини тўхтатолмайди.

Колхоз фойдасига қарор чиқарилган тақдирда нотўғри тушган суммалар қарор чиқарилган пайтдан бошлаб узоғи билан 10 кун ичида колхозга қайтариб берилади.

13. Молия органлари зиммасига колхозлардан олинадиган даромад солиғининг тўғри ҳисобланиши ва ўз вақтида тўланиши устидан назорат қилиб туриш вазифаси юклатилади.

Молия органлари колхоз правлениелари томонидан тузилган даромад солиғига оид квартал ва йиллик расчётларни колхозларнинг ҳар кварталлик молия ҳисоботлари ва йиллик бухгалтерия ҳисоботлари ва балансларидаги маълумотлар, шунингдек, тегишли ҳужжатлари асосида текширадилар.

Даромад солиғи суммаси нотўғри белгиланганлиги аниқланган тақдирда солиқ суммаси тегишинча қайта ҳисобланади.

* * *

14. Ушбу Фармонни қўлланиш тўғрисидаги Инструкция СССР Молия министрлиги ва СССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги томонидан биргаликда чиқарилади.

15. Ушбу Фармон 1966 йилда колхозлар даромадларига солиқ солинадиган пайтдан бошлаб амалга оширилади.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. МИКОЯН.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.
Москва, Кремль. 1965 йил 10 апрель.

УЧИНЧИ БАҲОДИР

Қўш блок бир меёрда депсиниб турибди. Агрегатлар иши соз. Қозонлар буғ ишлаб чиқариш билан банд, турбиналар айланишда. Минутига 3 минг оборот қиляпти. Марказий щчит бошқармасидаги приборлар операцияларнинг равон бораётганлигини кўрсатиб турибди. Ҳар соатда ишлаб чиқарилаётган 300 минг киловатт электр энергияси юқори вольтли симлар бўйлаб олис-олисларга томон оқаяпти. Ҳа, нур булоғи қайнаяпти. Қишлоқлар, шаҳарлар станция зиёси билан чароғон бўлаяпти.

Шундай, бу ерда ҳаёт бир зум бўлса-да, тинмайди. Бир томонда нур ишлаб чиқариляпти, иккинчи томонда эса навбатдаги— учинчи блок қад кўтаряпти. Бинокорлар яна ўз постларида. Ишлари жадал. Суръатга суръат қўшилмоқда. Юз тонналик кран туну-кун пўлат излар бўйлаб ҳаракатда. Бу кранннинг қудратли хартуми 2820 тонналик қозон агрегатини, 1000 тонналик турбина қисмларини монтажчилар қўли остига етказиб берди. Энди изоляция материалларини элтиб бераяпти.

Қурилиш майдонида асосий ишлар қўлдан чиққан. Ўша қаҳрамонлик кунлар энди орқада. Учинчи блок ҳам эгизак блоклар сафида кўкка бўй чўзиб турибди. Соатига 500 тонна буғ ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган қозон агрегатига яқинда газ берилди. Қозон горелкалари газни яхши қабул қилиб олди. Мана энди бу агрегат гидравлик синовдан ўтаяпти. Газ ва тутун йўллари, вентиляторлар фойдаланишга тахт. Барча куч турбина ва изоляция участкаларида тўпланган ҳозир.

Ўрта Осиё «Энергомонтаж» тресте Тошкент монтаж майдони коллективи ғайратидан ҳамма хурсанд. Улар ҳозир турбинанинг сўнгги қисмларини монтаж қилиш билан банд. Ҳамманинг оғзида Николай Киселев бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси йигитларининг номи. 84 кишининг ҳаммаси ҳозир икки-уч касбнинг бошини тутган. Коллектив станция қурилиши бошланган дастлабки кунлардан бери шу ерда. Фахрли номни ҳам шу қурилиш майдонида олишган. Икки қозон агрегати, икки турбина шу азаматлар қўлидан чиққан. Мана энди улар учинчи блок турбинаси қисмларини йиғмоқдалар. Бригадада монтаж ишлари уч сменада, блоклар йиғиш ишлари эса икки сменада ташкил этилган. Узилиш бўлмайди ҳеч.

— Бизда ҳамма илғор, бинокорларимиз ғайратда биридан-бири қолишмайди, — дейди монтаж майдони бош инженери Евгений Иванович Парасков. — Иван Гатьман бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси аъзолари ҳам Н. Киселев йигитларидан қолишмайди. Улар қозон зангини кислота билан ювиш ишларини муддатидан бир ҳафта олдин бошлаб юбордилар. Озиқлантирувчи насос ва цилиндр валлари оралиғига диафрагма ўрнатиш ишларини ҳам тўрт кун деганда тугатишди. Ҳозир тўртинчи қозон қисмларини ҳам монтажга шайламоқдалар.

РЕПОРТАЖ

Ёрдамчи пудратчилар қатори бош пудратчи — «ТашГРЭСстрой» бинокорлари ҳам суръатга суръат қўшмоқдалар. Улар қўли билан газ ва тутун йўллари муддатидан анча олдин битказилди. Ротор ва статорлар монтаж қилинди. Бу ишларда Геннадий Желобин, Семен Лухов ўртоқлар бошлиқ коммунистик меҳнат бригадалари аъзолари алоҳида ғайрат кўрсатишди. Борис Сиреберцов бошлиқ арматурачиларни ҳам станция қурилишида энди ҳамма танийди. Бригаданинг 11 аъзоси коммунистик меҳнат коллективи номини олиш учун кураш бошлаган эди. Арматурачилар ўз сўзларининг устидан чиқдилар, ниятларига етдилар. Яқинда уларга коммунистик меҳнат бригадаси деган фахрли ном берилди. Коллектив шу кунларда бош корпусда каркас учун арматуралар тўқиб бермоқда. Ишларининг ҳам сони, ҳам сифати яхши.

Участка бошлиғи Иван Сергеевич Котолевский шулар ҳақида қувониб гапиради.

— Лекин орамизда аррани баравар тортмаётган ёрдамчилар ҳам йўқ эмас, — дейди у. — «Узсантехгазмонтаж» трестининг станциядаги участкаси меҳнатидан хурсанд эмасмиз. Ишларининг суръати паст. Қўлларидан чиқаётган участкаларнинг сифати ҳам талабга жавоб бермаётир. Улар орқасидан юриб қолдирган чала ишларини қайтадан тузатиб чиқаяпмиз. Асосий газ магистралидан учинчи блок қозонига газ қувури ўтказиш ишларида Тошкент монтаж майдони коллективи ёрдамга келмаганида, улар бу ишни шу кунгача чўзган бўлардилар. Зарбдор қурилишга бундай суръат ярашмас экан. Коллективлар ёрдамга келишдими, ёрдам ёрдамдек бўлсин-да!

Қурилиш майдонларини айланамиз. Кранлар қатори экскаваторлар ҳам ҳаракатда. Учинчи блок атрофи тартибга келтириляпти. Тўртинчи блокка эса қўл уриляпти. Шу кунгача тўртинчи қозон пойдевори қуйиб бўлинди. Ер ишларини бажаришда К. Гагзаз, А. Данилов, А. Ральков бошлиқ коммунистик меҳнат бригадалари аъзолари жонбозлик кўрсатишди. Улар ҳозир турбина ости пойдеворини тайёрлашга киришганлар. Майнинг биринчи ўн кунлигида бу участкани ҳам қўлдан чиқаришни мўлжалламоқдалар.

Шундай қилиб, май ойининг бошларига учинчи блок, октябрь ойига бориб эса тўртинчи блок ишга туширилади. Тўрт блокнинг қад кўтариши билан Тошкент ГРЭСи қурилишининг биринчи навбати тугалланади. Сўнг ҳар бири 150 минг киловатт қувватли яна тўртта шундай блок қуришга киришилади. 1967 йилга бориб станция лойиҳадаги қувватига эга бўлади. Хонадонларимиз, колхоз ва корхоналаримиз учун ҳар соатда 1 миллион 200 минг киловатт электр энергияси етказиб бера олади. Бунёдкорлар шу кунни яқинлаштириш учун ғайратга ғайрат қўшиб, суръатга қанот боғлаб меҳнат қилмоқдалар.

Ж. НОСИРОВ.

ТОЛАЛАРИ ТИЛЛАРАНГ

Нина Емельянова ва Зина Аюшоваларнинг қўли-қўлига тегмайди. Каноп поясини бўктириш цехига етказиб беришаяпти. Бу цехда эса ҳар бирига уч тоннадан хомашё сиғадиган 24 та бетон ховуз бўлиб, уларга каноп пояси бўктирилган.

— Каноп пояси сувда бўкиб ачий бошлайди, — дейди бош инженер Тўхтамурод Айтбоев. — Ачиш натижасида поя таркибидаги кислород бутунлай ажралиб чиқади. Микроблар ўлади. Поя ипакдек юмшаб толаланади. Илгариги кўклиги йўқолиб, тилларанг тусга киради. Ачиш 12 кун давом этади. Ҳозир мутахассисларимиз олимлар билан ҳамкорликда ачиш вақтини қисқартириш ҳақида тажриба ишлари олиб бораяптилар. Яхши натижа чиқишига ишонаман. Ана унда каноп поясини ачитиш учун 7—8 кунгина кифоя қилади, холос.

Бу цехда бор-йўғи тўрт киши смена алмашиб ишлашади. Бугун Ягья Мукуков вахтада. Вазифаси муҳим ва масъулиятли. Ҳовузлар лабидан юриб сувнинг ҳароратини ўлчайди, ачиш даражасини белгилайди. Қозим Муқубов эса тайёр канопларни кран ёрдамида тола титиш цехига узатаяпти.

— Бу ерда ҳамма нарсадан кўз-қулоқ бўлиб турмасанг иш бузилиши мумкин, — дейди Я. Мукуков. — Ҳовузлардаги сувнинг ҳарорати доимо 35—38 даража орасида бўлиши керак. Бепарволигинг орқасида ҳарорат ошиб кетди дейлик. Вақтида совуқ сув билан чапиштирмадинг. Каноп пояси ачиш ўрнига куяди. толанинг сифати бузилади. Ёки сувни олайлик. Ундаги кислота эритмасининг даражаси уч процентдан ошмаслиги ҳам, камаймаслиги ҳам лозим. Ошса толанинг рангдорлиги бузилади, камайса маҳсулот кеч етилади. Биз бундай ҳолга ҳеч вақт йўл қўймаймиз.

Тола титиш цехига кирамиз. Обдон ачиб толаланган каноп бу цехдаги ТММ-200К машинаси ёрдамида титилиб ювилаяпти. ПО-50 пресси эса маҳсулотнинг сувини силқитаяпти. Прессдан чиққан тола прицепга юкланиб завод ҳовлисига ташилаяпти. Машинадан чиққан тола шу ердаги сушилкада қуритилади. Сортларга ажратилиб, тойланади. Сўнг каноп фабрикаларига юборилади...

Ҳадемай завод территориясидаги очиқ ҳовузлар ҳам ишга тушади. Уларнинг ҳар бирига юз тоннадан тортиб 300 тоннагача каноп пояси сиғади. Бундай ҳовузларнинг умумий ҳажми 52 минг квадрат метр. Бу корхонанинг йирик ишлаб чиқариш қувватларидир. Лекин шу ўринда завод дирекциясининг 6-қурилиш тресте раҳбарлари адресига билдирган эътирозларини ҳам эслатиб ўтиш керак. Корхонани реконструкция қилиш ишлари ҳамон ўлда-жўлда. Завод бўйича 12 та объект чала ётибди. Каноп пояси ивитиладиган цемент ҳовузлар реконструкцияси 1963 йилдан бери чўзилиб келаяпти.

Эътирозлар тўғри. Реконструкция қилиниши лозим бўлган 7 та ҳовуздан энди учтаси тайёр бўлипти. Қолган тўрттаси биринчи майгача реконструкция қилиниши керак. Лекин ҳозир иш суръати бунга яраша эмас. Қурилишнинг кечикишидан корхона ўтган йили 166 минг сўм зарар кўрди. 6-қурилиш тресте раҳбарлари бу масалага жиддий эътибор беришлари лозим.

Юқори Чирчиқ районидаги 2-жут-каноп заводи коллективи ўз зиммасига бу йил катта мажбуриятлар олган. Уни бажариш фақат завод меҳнаткашларига боғлиқ эмас. Бинокорлар ҳам ўз вазифаларига сидқидилдан қарашлари керак. Янги объектларни белгиланган муддатларда ишга туширишлари лозим.

Н. ҲИКМАТУЛЛАЕВ,
А. ЮСУПОВ.

НАЗАРИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

Доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 95 йиллиги нишонланадиган дамларга оз вақт қолди. Ҳозир ана шу тантанали кунни муносиб кутиб олишга бутун мамлакатимиз катта тараддуд кўрмоқда. Завод ва фабрикаларда, муассаса ва олий ўқув юртларида жаҳондаги энг азиз инсон туғилган кунга бағишлаб тематик йиғилишлар уюштирилмоқда, суҳбатлар ўтказиляпти.

Яқинда В. И. Ленин туғилган куннинг 95 йиллиги олдидан Куйбишев район партия активининг назарий конференцияси бўлиб ўтди.

Конференцияда тарих фанлари кандидати, Тошкент медицина институти КПСС тарихи кафедрасининг мудири А. Ф. Водолазский «Ленинча коллективчилик — партия раҳбарлигининг юқори принципи» темасида доклад қилди. Докладчи коллектив раҳбарликнинг ленинча муҳим принциплари, доҳийнинг коллектив раҳбарлик ҳақидаги илмий-назарий ишларини кундалик ҳаётимизга, бошланғич партия ташкилотлари фаолиятига боғлаб мазмунли тушунтириб берди.

«Ташсельмаш» заводи партия ташкилотининг секретари С. И. Рудюк, лак-бўёқ заводи бош инженери техника фанлари кандидати М. Д. Бодня, «Ташкенткабель» заводи касаба союз комитети раиси В. М. Якшина, Куйбишев район партия комитетининг секретари Ю. В. Кротков ўртоқлар конкрет темалар бўйича қўшимча доклад қилдилар. Район партия комитетининг биринчи секретари Х. Хўжаев конференцияга якун ясади.

Партия активи учун ўтказилган бу назарий конференция қизиқарли ва жонли ўтди.

И. ЮСУПОВ.

ҒАЛАБА РАПОРТЛАРИ

ОЛМАЛИҚ. Мис эритиш заводининг электролит цехи ишга тушганига ҳали кўп бўлгани йўқ. Цех коллективи дастлабки кунларданоқ зўр кўтаринкилик билан меҳнат қилиб, 1965 йилнинг биринчи квартал планини муддатидан уч кун илгари адо этиб қўйди. Давлатга планга қўшимча равишда кўплаб миқдорда тоза мис, катод, шлам ва бошқа маҳсулотлар етказиб берилди.

Бу муваффақиятларни қўлга киритишда ўртоқ Т. Бикинеев бошлиқ смена аъзоларининг алоҳида хизматлари бор. Ж. Турғунбоев, Т. Козлов каби мис эритувчилар, шламчи Л. Семдянкина, катодчи Л. Мироненко ўртоқлар шу кунларда ҳам навбатдаги ой планини муддатидан олдин адо этиш учун курашмоқдалар. Бошқа цехлар ҳам топшириқни муваффақиятли адо этиб завод ютуқларига ютуқ қўшмоқда.

Қ. МАВЛОНОВ.

ЯНГИЙУЛ. Коммунистик меҳнат корхонаси номини олган экспериментал колбаса заводи муддатидан анча олдин — 25 мартда етти йиллик маррани эгаллади. Корхонада етти йиллик планда белгиланган колбаса ишлаб чиқариш топшириғи 105,1 процент адо этилди. Ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш топшириғи ҳам 106 процент бажарилди. Ўтган давр ичида янги техника ва технологиянинг ишлаб чиқаришда кенг жорий этилганлиги натижасида тайёр маҳсулотлар тайёрлаш тўрт марта кўпайди. Уларнинг таннархи эса анча арзонлашди.

Корхона цехларида иш қизғин. Коллектив планга қўшимча маҳсулот ишлаб чиқариш билан банд. Э. Ҳабибуллаев, М. Толипов, Р. Устабобоев, К. Қодиров каби корхона машъаллари ҳамон олдинги сафда. Улар кўп ва сифатли маҳсулот ишлаб чиқариш учун курашмоқдалар, янгилик изламоқдалар. Улардан тушган кўплаб рационализаторлик ва ихтирочилик таклифлари корхона шуҳратини оширмоқда.

КОММУНИСТЛАР ИШ БОШИДА

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Уфқ билан ўпишиб кетган кенг далада қизғин иш бормоқда. Ёш-яланглар ҳозиргина борона солинган майдон уватларини юмшатиб, шудгорнинг у ер, бу ерини текислашмоқда. Пўрсилдоқ тупроқ ҳамирдек кўпчиган.

— Об-ҳаво ноқулай келди бу йил, — деди колхоз партия комитетининг секретари ўртоқ Тулепберган Умаров катта йўлдан ўнгга бурилар эканмиз. Ерда нам оз. Шунинг учун чигитни қисқа муддатда экиб олиш ниятидамиз.

Колхоз коммунистларининг бу мақсадни уддалаш йўлидаги ғайрат-ташаббуси ҳақида партком секретарининг ҳикоясини тинглаб борарканмиз, баҳор шабадаси тракторлар гувурини дала бўйлаб учириб юрарди. Қаёққа қараманг, жавлон уриб, мўл ҳосил уруғи ташлаётган пахтакорни кўрасиз. 1.700 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» ундириш ниятида енг шимариб далага чиққан азаматлар булар. Улар бугун ерга уруғ қадашяпти. Уруғ униб, ниҳол шода-шода кўсак боғлайди. Бу кўсаклардан териб олинган пахтадан тоғ-тоғ хирмонлар бунёд этилади.

Ўттиз беш гектарлик катта картага ўтдик. Кафтдек текис ер. Нариги чеккада экиш агрегати жадал ҳаракатда. Ҳамроҳимиз энгашиб бир қисм тупроқни қўлга олди. Донадор, майин тупроқ.

Чигит экаётган кишилар ёнига бордик. Агрегат картанинг нариги чеккасига етиб, шитоб билан ортга бурилди. Қорамағиз юзли, ёшгина йигит педални эпчиллик билан босиб, рулни бурди-да, тракторни экиш чизиғига тўғрилади.

— Рихсибой Содиқов ташаббускор коммунист, тажрибали механизатор. Ўзи чигит экади, ёз бўйи унинг трактори далада гуриллайди. Куз келганда пахтазорга «ХВС-1,2» агрегатини олиб чиқади.

Умаров шундай деди-ю, агрегатдан тушиб келаётган механизатор ёнига борди:

— Ишлар қалай, Рихсибой?

— Яхши, деди у, — мана, катта картага тушдик.

Рихсибой Содиқов билан суҳбатлашар эканмиз, колхозчилар сеялкага уруғлик чигит солишди. Шундан кейин механизатор агрегатни яна юргизди. Экипаж эндигина ўтиб кетган йўлни кўздан кечирдик: чигит уяларга тўлиқ тушган, 4—4,5 сантиметр чуқурликда, нам тупроқ билан кўмилган.

Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозида чигит экиш пухта тайёргарлик билан бошланди. Коммунистлар экишни қисқа муддатда тамомлаш учун барча резерв ва имкониятларни ишга солмоқдалар. Экишни бошлаш олдидан партия мажлиси бўлиб ўтди. Унда чигитни сифатли экиб олиш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди. Коммунистларнинг назаридан ҳеч нарса четда колмади: чигитни химикатлар билан дорилаб, экипажларга етказиб берувчи кишилар ажратилди, чигит экаётганларга маданий-маиший хизмат кўрсатиш тадбирлари белгиланди.

Ниҳоят, мана, экиш агрегатлари далага олиб чиқилди. Коммунистлардан Рихсибой Содиқов, Раҳим Бердиев, Абдувоҳид Сулаймонов, Исоқ Солиқулов ўртоқлар бошқараётган экипажлар чигит экиш кунларида айниқса фидокорлик кўрсатдилар.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Анвар Эгамназаров, Қудрат Аҳмедов, Меҳри Шералиева, Холбой Нурмонов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда чигит экиш айниқса, тез суръатлар билан ўтказилди. Уруғлик текис яхши ишланган тупроққа тушди. Бу йил колхозда 1200 гектар майдондаги ғўза қатор ораларига икки томонлама ишлов берилди. Шунинг учун чигитни режа симлари тортиб квадрат-уялаб экишга катта эътибор берилди.

Ж. САЪДУЛЛАЕВ.

СИФАТИ СОЗ

Бўстонлиқдаги пилла уруғи тайёрлаш заводи коллективи хўжаликларни ҳар йили аъло сифатли уруғ билан таъминлаб туради. Чатиштириш йўли билан тайёрланаётган «Б-1» ва «Б-2» навли уруғлар ўтган хўжалик йилида пиллачиларга ёқиб қолди. Уларнинг ипаги ингичка, пишиқ ва мулойим бўлади. Бундан ташқари турли хил бўёқларни ўзига тез сингдириб, улар рангини узоқ вақт сақлаб туради.

Корхонада янги мавсумга пухта тайёргарлик кўрилди. Шу кунгача хўжаликлар учун минглаб қути аъло сифатли уруғлик етказиб берилди. Шуларнинг бир ярим минг қутиси Ҳиндистон пиллакашлари учун жўнатилди. Бу йил тайёрланаётган уруғликнинг жонланиш процесси бир неча процентга кўтарилган. Корхона коллективи жами 25 минг қути уруғ тайёрлаш учун курашмоқда.

В. ҚОДИРОВ.

Таништинг: Маъфура Каримова Калинин районидаги «Октябрь» колхозининг бу пешқадам сут соғувчиси ўзининг фидокорона меҳнати орқасида йил сайин юксак марраларни эгаллаяпти. Маъфура етти йилликнинг сўнгги босқичини ўз боқимидаги сигирлардан 37 минг литр сут соғиб олиш билан нишонлашга аҳд қилган. Шу кунларда у ўз аҳдининг устидан чиқиш учун кучга-куч, ғайратга-ғайрат қўшиб меҳнат қилмоқда.

А. Тўраев фотоси.

ЛЮБА ЛИ ДАЛАСИДА

ЯНГИБОЗОР. Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг мамлакатда донг чиқарган маккажўхорикори, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Любовь Ли бошлиқ бригада экиш ишларини муваффақиятли ўтказмоқда. Механизаторлардан Алексей Ан ва Владимир Ким бу соҳада ғайрат қилмоқдалар. Экиш пунктир усулида олиб борилмоқда. Любовь Ли бригадаси биринчи марта экиш олдидан маккажўхорининг ҳамма уруғини ўстирувчи нефть моддаси билан дорилади. Бу тадбир ҳосилдорликни оширишни лозим.

Бригада етти йилликнинг якунловчи йилида 277 гектар майдонда маккажўхори етиштиради. Бу майдоннинг 70 гектарига силос бостириш учун маккажўхорининг «Днепровская-200» нави экилмоқда. Ҳар гектар ердан 1500 центнер кўк поя олиш кўзда тутилади. Бу эса планда белгиланганидан учдан бир қисм кўпдир. Бошқа бир участка 207 гектар келадиган уруғлик участкасига маккажўхорининг серҳосил «ВИР-338» нав уруғи экилади. Маккажўхорикорлар бу майдоннинг ҳар гектаридан 60 центнердан дон олишни мўлжалламоқдалар.

Кўп йиллик тажриба уруғни қатор ораларини 70х70 сантиметр қилиб экиш мақсадга мувофиқ усул эканлигини кўрсатди. Уруғни бундай схемада экиш ўсимлик тупларининг энг кўп қалинликда бўлишини — ҳар гектар ерда 50 минг туп ўсимлик бўлишини таъминлайди.

НЕГА ҚАДРЛАМАЙСИЗ?

Колхоз идорасида чигит экишнинг бориши ҳақида суҳбатлашсангиз, ҳозирги ишлар чаккига ўхшамайди. Ҳатто пахтадан юқори ҳосил олиш учун фан мўъжизаларини қўллашга интилиш ва ҳавас зўрдек туюлади. Колхознинг бош бухгалтери чигит экишда фойдаланиш учун янтарь кислотаси ва 300 килограмм НРВ олинганини, бу препаратлар чигит экишда қўлланилаётганини мақтаниб гапирардилар.

Колхоз секретари «шу кунларда Алексей Егай, Аҳмаджон Мирзаев, Али Япитов ўртоқлар бошлиқ участкалар чигит экишда пешқадамлик қилаяпти» дейди. Мана, пешқадамлардан ўртоқ Али Япитов бошлиқ участка даласи. Бир томонда тракторлар ерларни мола қилаяпти. Иккинчи томонда канавакопатель ишлаб турибди. Ён картада аёллар зўр бериб ер текислашаяпти. Иш авжида деса бўлади. Уларнинг чигитни тезроқ экиб олиш учун ҳаракат қилаётганликлари кўриниб турибди.

Лекин экишда ҳам экиш бор. Катта йўл ёқасидаги 12 гектарлик картага механизатор — звено бошлиғи А. Абдуллаев чигит экмоқда. Аммо бу ер чигит экишга яхши тайёрланган эмас. Бир ер чуқур бўлса, иккинчи ер баланд. Катта-катта кесаклар уйилиб ётибди. Айрим ерлар ғўзага сув қўйилган пайтда кўллаб қолиши мумкин. Участка бошлиғи ўртоқ Али Япитов «бунақа чуқур ерда пахта бўлмайди» дейди. Лекин унинг ўзи шу ерга чигит экиш учун рухсат берган.

— Мана шу картадан ёввойи ўт илдизлари териб олинганми?

— Терилган, терилган.

— Қанча тонна?

— Бунисини табелчи билади.

Аслида, бу картадан ёввойи ўт илдизлари териб олинмаганини ер бетида ётган ажриқ илдизлари яққол кўрсатиб турибди.

Бу участкада 188 гектар пахта майдони бор. Шундан ҳозиргача 80 гектар ерга чигит экилган. Агар участка бошлиғидан «Ҳозиргача неча гектар ерга квадрат-уялаб чигит экилди» деб сўрасангиз, у «экканимиз йўқ» деб жавоб беради. «Нега» десангиз, «вақт зиқ келиб қолди» дейди. Гапнинг очиғи, бу участкада квадрат-уялаб чигит экиш ҳатто ҳаёлга ҳам келтирилмаган.

Бу гаплар фақат ўртоқ Япитов бошлиқ участкагагина тегишли эмас. Чунки, умуман колхоз бўйича ҳам квадрат-уялаб чигит экишга аҳамият берилмаган. Ҳозиргача колхоздаги 1459 гектар пахта майдонидан 526 гектарига чигит экилган. Шундан, квадрат-уялаб чигит экилган майдон 14 гектар, холос.

Ўрта Чирчиқ районидаги Карл Маркс номли колхознинг участка ва звено бошлиқлари, чигит ташувчилари, чигит ивитувчилари ва идорадаги ўртоқларнинг гапларини эшитиб ҳайрон бўласиз. Чунки уларнинг гаплари ҳар хил.

Бош бухгалтер:

— Янтарь кислотаси, НРВ олдик. Чигит экишда қўлланиляпти, — дейди.

Участка ва звено бошлиқлари:

— Бунисини яхши билолмадик. Бизга тайёр ивитилган чигитни келтириб беришади. Унга нима қўшилганини билмаймиз, — дейишади.

Чигит ивитувчи Анвар Исломов:

— Ёлғон гапнинг фойдаси йўқ. Чигит ивитишда гексахлоран солаяпмиз-ку, янтарь кислотаси билан НРВ дан фойдаланаётганимиз йўқ. Гапнинг пўст калласи шу, — дейди.

Ўз-ўзидан савол туғилади. Бу колхоз раҳбарлари (раиси Т. Орипов, партком секретари Ш. Кекенадзе, энтемолог-агрономи И. Жўраев) нега бу дорилардан фойдаланишни лозим топмадилар? Модомики, фойдаланилмас экан, нима учун колхоз маблағини бекорга сарфладилар? Биз ана шу саволларга жавоб кутамиз.

Б. ХАЛИЛОВ,

«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

30 ЦЕНТНЕРЧИЛАР

Свердлов номли колхоз правлениеси пахтачилик звеноларини мустаҳкамлашга жиддий аҳамият бермоқда. Ҳамма звенолар тажрибали ишчи кучлари ва етарли миқдорда техника билан таъминланган.

Ҳамрали Миразизов бошлиқ комплекс механизациялашган звенода ҳам пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун ҳамма шарт ва шароит мавжуд. Булардан самарали фойдаланган звено аъзолари бутун куч ва ғайратларини мўл ҳосил етиштиришга қаратмоқдалар. Улар кафтдек текисланган ерларга жадал суръатлар билан чигит экмоқдалар.

Шуниси қувончлики, звено ишни нарядсиз ташкил қилган. Бу эса ҳар бир кишини яна ҳам ҳалол меҳнат қилишини талаб этади. Деҳқонлар ортиқча харажатларга чек қўйиб ишнинг сифатли бўлишига эришмоқдалар. Чигит ташланаётган ердаги богона ўтларнинг илдизлари тўла йиғиштириб олинди. Арик-зовурлар барвақт тозаланди. Айниқса бу ишларда Мамадумар Мирзаумаров, Саман Эгамбердиев, Анор Султонова, Ўғилой Аҳророва каби колхозчилар намуна кўрсатиб ишламоқдалар.

— Биз, — дейди звено бошлиғи, — чигит экишни бугун-эрта тугаллаймиз. Мақсадимиз ҳар гектар ердан 30 центнердан «оқ олтин» етиштириш. Колхозчиларимиз ўз зиммаларига юклатилган юксак вазифани албатта бажарадилар.

А. РАИМБОЕВ,

Калинин райони.

ЁШЛАР СИФАТ УЧУН КУРАШДА

Ташаббус парвозда ✱ **Шиоримиз: „фақат аъло сифат!“**

✱ **Бракнинг номи ўчсин!** ✱ **Учйиллик марраси — 1967 йил 7 ноябрь.**

Мамлакатимизда буюк сана — 1967 йилда Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллигини кенг нишонлашга катта ҳозирлик бошланиб кетди. Республикамиз пойтахтининг шонли меҳнат традицияларига содиқ комсомоллари ҳам бахтимиз қуёши чиққан куннинг 50 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш ҳаракатига қўшилишди. Бу ҳаракат «Маҳсулот сифати учун учйиллик комсомол кураши» деб аталади.

Яшириб нима қиламиз. Ҳозирги кунда шаҳримиздаги кўпчилик завод ва фабрикалар ишлаб чиқараётган маҳсулотлар сифати замон талабларидан орқада қолмоқда. Айниқса кийим-кечак, пойафзал, газлама сингари кенг истеъмол буюмлари харидорларимиз кўнглини тўлдиролмаяпти. Шу сабабли пойтахт комсомоллари маҳсулот сифати учун курашни оталикка олдилар.

Шаҳар комсомол комитети брак сабабларини чуқур ўрганиб, комсомол активлари билан маслаҳатлашиб кўрди. Ёшлар бракни буткул йўқотиш, маҳсулот сифатини кескин яхшилаш мумкин деган фикрни билдирдилар. Шундай қилиб, бултур сентябрь ойида комсомол учйиллиги ташаббуси бошлади. Ўртага «Маҳсулотимиз фақат аъло сифатли бўлсин!» деган шиор ташланди.

Бу ватанпарварлик ҳаракатининг қалдирғочлари 1-пойафзал фабрикасининг комсомол-ёшлари бўлишди. Фабрикада эса бу ташаббусни биринчи бичиш цехининг комсомоллари бошлаб беришди. Цех комсомол ташкилоти ва унинг раҳбари Володя Фомин бракка йўл қўйиш сабабларини ўрганиб, бу масалани фабрика комсомол комитети олдига қўйди. Негаки, маҳсулот ишлаб чиқариш шу цехдан бошланади. Демак, бракнинг олдини ана шу цехда олиш мумкин. Бордию, бичувчилар бракка йўл қўйишса, бошқа цехларнинг ишига путур етиши турган гап. Комсомол аъзоси Жанна Гуржиева бир ҳафта ичида цехдаги аҳволни чуқур ўрганиб чиқди. Бракнинг манбаи қаерда? Ким кўпроқ брак қилаяпти? Жанна шу жумбоқларга жавоб излади. Маълум бўлдики, маҳсулот сифатига таъсир қилувчи сабаблар бирмунча экан.

Цех комсомол комитети иш режаларини тузиб чиқди. Фабрикага янги ишга келган кишилар учун техника минимуми ва илғор тажрибаларни ўргатиш тўгараклари ташкил этиш, тажрибасиз ёш ишчиларга малакали, илғор ишчиларнинг ёрдамини кучайтириш, жамоат контролининг комсомол группасини тузиш, нуқсонларни ўрганиб чиқувчи комиссия ташкил этишга қарор қилинди. Шу тадбирлар ишлаб чиқилгач, цех комсомоллари бутун фабрика комсомол ва ёшларига мурожаат қилиб, ўзларига издош бўлишга чақирдилар. Маҳсулот сифати учун катта кураш ана шу йўсинда бошланди.

Тошкент шаҳар комсомол комитети бюроси пойафзалчиларнинг ташаббусини қувватлади ҳамда бошқа корхоналардаги ёшларни ҳам сифат учун комсомол учйиллик курашига қўшилишга чақирди.

Декабрь-январь ойларида бўлиб ўтган район комсомол ҳисобот-сайлов конференцияларида конкрет социалистик мажбуриятлар олинди. Ҳозир пойтахтнинг 400 дан ортиқ саноат корхонаси ва ташкилотларида комсомол учйиллиги ҳаракатининг издошларини учратиш мумкин.

«Қизил тонг» ва «Юлдуз» фирмаларининг тикувчилари, «Шарқ» фирмасининг мебелсозлари, тўқимачилик комбинати, экскаватор ва радиолампа заводларининг йигит-қизлари бу ҳаракатни биринчилар қатори қўллаб-қувватладилар.

Комсомол учйиллиги ҳаракатига қўшилиш — унга кўр-кўрона эргашиш деган гап эмас. Буни тўғри тушунган ҳар бир завод, ҳар бир фабрика комсомол-ёшлари маҳсулот сифати учун курашда янги форма ва методлар топмоқдалар. Масалага ўз шароитлари ва имкониятларидан келиб чиқиб, ижодий ёндошмоқдалар. Бу соҳада «Қизил тонг» тикувчилик фирмаси комсомол комитетининг аъзолари — техника контроли бўлимининг инженери Нина Кастирина ва инженер-технолог Абдулҳай Саидовлар иши диққатга сазовордир. Нина ва Абдулҳай ҳар бир комсомол маҳсулот сифати учун актив курашчи бўлиши керак, деган масалани ўртага қўйдилар. Шу мақсадда сифат бўйича рейдбригадалар ташкил этилди. Фирмада ҳар ойда сифат учун курашга якун ясаб турилади ва илғорларга комсомол комитети байроғи ҳамда вимпел топширилади. Мана, уч ойдирки, экспериментал ва 7-цехларнинг комсомоллари ана шундай мукофот эгасидирлар. Сифат учун астойдил кураш тез самаралар берди. Фирма цехларидан чиқаётган кийимлар харидорларга манзур бўла бошлади. Бу кийимлар замонавий, чиройли тикилаётганлиги учун уларга талаб ошиб бормоқда.

«Таштекстильмаш» заводининг ёш ишчилари маҳсулот сифати учун кураш, корхона маркасининг обрўйини ошириш йўлида самарали иш олиб бормоқдалар. Москва ва Ленинград саноат корхоналарининг ташаббусини республикада биринчилар қатори қўллаб-қувватлаган ҳам шулар.

Ишлаб чиқарилаётган машиналарнинг чидамлилигини ошириш завод ёшларининг бош вазифаси бўлиб қолган. Улар технология процессининг мураккаб ва муҳим йўналишларини оталикка олиб, ҳар бир буюмни гарантияли паспорт билан чиқаришни жорий этдилар.

Экскаватор заводи ёшлари ҳалол, браксиз ишлаётган кишиларга шахсий белги қўйилган маҳсулот ишлаб чиқаришдек катта ишонч билдирмоқдалар. Бу корхонада нуқсонсиз маҳсулот ишлаб чиқариш ва шахсий белгига эга бўлиш ҳаракатига кўпчилик қўшилди.

Тракторсозлар ҳам бу муҳим ҳаракатдан четда қолаётганлари йўқ. Асбобсозлик цехида ўтган йилиёқ шундай курашга бел боғлашган эди. Бу ерда маҳсулот сифатини яхшилаш учун бир қанча ташкилий-техникавий тадбирлар амалга оширилди. Жумладан, асбобни олмос билан чархлашга ўтилди. Ишлаб чиқаришни механизациялаш бўйича талайгина тадбирлар кўриб қўйилди. Тракторсозлар 1965 йил учун ўзларига аниқ вазифалар белгилаб олишди. Бу йил металл қириндиларини тўплаш ва қайта ишлаш механизациялашади. Операциялар ва цехлараро деталларни механизация кўмагида ташиладиган бўлади.

Машинасозлик корхоналарининг карвонбошиси — «Ташсельмаш» заводининг «зангори кема» ижодкорлари саратовликлар иш методини дадил жорий этмоқдалар. Бу корхонада ишлаб чиқарилаётган пахта териш машиналари чет элдагилардан уч баравар арзон ва анча енгил ҳамдир. Бироқ бу натижа машинасозларни қаноатлантирмаяпти. Корхонанинг ҳамма цехларида, ишлаб чиқариш участкаларида бенуқсон маҳсулот тайёрлаш учун қизғин кураш бормоқда. Завод шу йил июнь ойида бутунлай саратовликлар методида ишлашга кўчади. Корхона комсомоллари зиммаларига оширилган мажбурият олишган. Улар шахсий белги билан ишлашга кўчишмоқчи. Афанасий Панизарлу, Рафиқ Ҳалилов ва Алексей Огленко бошлиқ бригадалар ҳозирдаёқ бундай шарафга муяссар бўлдилар.

Мусобақа ташаббускорлари — 1-пойафзал фабрикасида ҳозир қандай ўзгаришлар бор деб сўрарсиз. Пойафзалчилар ташаббускорларга хос ишламоқдалар. Айниқса, ремонт-механика, 1, 4, 6, 8-цехларнинг ёшлари меҳнатда ўзларини кўрсатмоқдалар. 6-цех коллективи бир ой ичида планга қўшимча минг жуфт юқори сифатли моделли пойафзал ишлаб чиқардилар. Бунда аъло сифатли деталлар етказиб берган 1-бичиш цехи комсомолларининг ҳам ҳиссаси оз эмас. Фабрикага норозилик хати келиши кескин камайди.

Комсомол учйиллиги деганн нима ўзи?

Улуғ Октябрь 50 йиллиги шарафига бошланган комсомол учйиллиги ҳаракатининг ўз олдига қўйган асосий мақсади шаҳар комсомол ёшларини маҳсулот сифатини кескин ошириш, буюмларимизни энг яхши жаҳон стандартлари даражасига етказиб олиш учун курашга актив жалб қилишдан иборат.

Олдимизда катта вазифалар турибди. Маҳсулот сифати учун кураш, брак ва фойда келтирмайдиган чиқимларни кескин камайтириш, унумдорликни оширишга қаратилган рационализаторлик таклифларини жорий этиш, коммунистик меҳнат ҳаракатини тағин ҳам кенгайтириш сингари бир қанча вазифалар курашимиз йўналишини белгилайди.

Комсомол учйиллигида шаҳардаги барча комсомол ташкилотлари иштирок этадилар. Улар тўрт группага бўлинган. Машинасозлик, енгил саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари ва транспортдаги комсомол ташкилотлари алоҳида-алоҳида группаларни ташкил этадилар. Мусобақани «Комсомол прожектори» штаблари назорат қилиб боради. Шаҳар комсомол комитети ва комсомол учйиллиги ташаббускорлари совети бу ҳаракатга раҳбарлик қилади.

Шу йилнинг февраль ойида тикувчилар маданият уйида комсомол учйиллиги ташаббускорлари ўзларининг биринчи слётларига тўпландилар. Дастлабки ютуқларга якун ясаб, келгуси иш режаларини белгилаб олган бу слёт шаҳар ишчи ёшларининг чинакам байрамига айланиб кетди. Слёт қатнашчилари шаҳарнинг барча йигит-қизларига қарата мурожаат қабул қилдилар.

Сифат, сифат ва яна сифат учун кураш шаҳар комсомол ташкилотларининг асосий вазифаси бўлиб қолди. Ёшларимиз олдиларида турган бу муҳим вазифа ўз-ўзидан бажарилиб қолмаслигини яхши биладилар. Бу шунчаки шиор бўлиб қолмайди. Биз — ёшлар Москва ва Ленинград саноатчилари чақириғига жавобан узоғи билан уч-тўрт йил ичида жаҳондаги энг яхши стандартлар даражасида маҳсулот ишлаб чиқаришга эришамиз. Бу бизнинг энг катта тўйга муносиб тўёнамиз бўлади.

Т. ОРИПОВ,

Ўзбекистон ЛКСМ Тошкент шаҳар комитетининг секретари.

БОҒ-РОҒЛАР ЯРАТАЙЛИК

МУТАХАССИС МАСЛАҲАТИ

Пахта ўзбек халқининг миллий ифтихори бўлганидек ўлкамизнинг кўрки бўлган боғу-бўстонлар ҳам халқимизнинг миллий ифтихори ва фахридир.

Ўзбекистон КП Мрказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қарорига мувофиқ республикамиздаги колхоз ва совхозларда боғлар 1965 йилда 96,7 минг, 1970 йилда эса 153,4 минг гектарга етказилиши зарур. Тоғли районларда янгидан 10,1 минг гектар мевазор ва 20 минг гектар узумзорлар барпо этиш кўзда тутилади. Аҳоли жон бошига 1958 йилга нисбатан 1970 йилда мева ва узум етиштириш 6 баравар кўпайиши керак. Шунингдек, бу қарорда 1965 йилнинг баҳор ойларида 78 миллион 496 минг дона ҳар хил мева кўчатлари ўтказилиши лозим.

Республикамиз колхозлари ва муассасалари коллективлари бу соҳада оммавий юриш бошлаб катта ишлар қилмоқдалар. Қишлоқларимизда кўплаб янги мевазор боғлар, узумзорлар барпо этилмоқда, шаҳар, посёлкаларимиз йил сайин кўкаламзорлашиб бормоқда.

Вазифа: мевазор, узумзорлар яратишда қишлоқ хўжалик фани ва техникасининг янгидан-янги ютуқларидан самарали фойдаланиш билан бирга, кўчатларни меҳр билан парвариш қилиб, унинг ҳосилдорлигини тинмай ошириб боришдан иборатдир.

Мевазор участкаларда ер ости суви 2,5—3 метр паст бўлиши керак. Шўр тупроқли районларда тупроқдаги мева ўсимликлари учун энг зарарли бўлган хлор миқдори 0,01-0,02 процентдан, ёки тупроқда бўлган тузлар миқдори 0,1—0,2 процентдан ошмаслиги керак.

Тупроғи унумдор бўлмаган ерларда ҳар бир гектарга 30-40 тонна органик ўғитга 1000-1200 килограмм суперфосфат аралаштириб солиб, кетидан плантаж плуги билан ерни 50-60 сантиметр чуқурликда ҳайдаш керак. Чуқур ҳайдалган участкаларга ўтказилган кўчатлар яхши кўкаради ва барвақт ҳосилга киради. Айниқса ерни чуқур ҳайдаб экиш тоғли районларда катта аҳамиятга эга. Чунки, куз, қиш ва баҳор фаслларида ҳаводан тушган намни ерда сақлаб қолинган тақдирдагина экилган кўчатлар яхши кўкаради. Шўрхок ерларни ҳам шўри ювилгандан кейин чуқур ҳайдаш керак. Эски бедапояларда органик ва азот моддаси етарли бўлади. Лекин, бундай ерларга гектарига 500—600 килограммдан суперфосфат солиб сўнг мева ва ток кўчатлари экилса, булар ердан яхши озиқланиб, тез ривожланади, барвақт ҳосилга киради.

Янги боғ ва токзорлар барпо қилишда дарахтлар ва ток туплари орасидаги масофа мева ўсимликларининг кучли ва кучсиз пайвандтагларда етиштирилганлигига ва ернинг унумдор ёки унумсизлигига қараб белгиланади. Шағалли, шўрхок ва тоғли ерларда кўчат оралиқлари одатдагидан 1-3 метргача қисқартирилади. Кучли пайвандтагларда ўстирилган олма навларини 10×10, 10×8 ёки 8×8 метр, нок навларини 8×8, нокнинг беҳига пайванд қилинган навини 5×5, ўрикни 10×10, гилосни 8×8 ёки 7×8, шафтолини 5×5 ёки 4×4, ёнғоқни 10×10, бодомни 8×6, Шарқ хурмосини 8×6, анжирни 5×5, анорни 5×4, узум кўчатларини 3×3 ёки 3×2,5, 2,5×2 метр схемасида экиш тавсия қилинади. Олма, нок кўчатларининг қатор ораларига шафтоли каби барвақт ҳосилга кириб, қисқа умр кўрадиган мевалар экиш керак.

Янги боғлардаги кўчатларни ҳосил бераётган боғларга нисбатан тез-тез суғориб туриш лозим. Бўз тупроқларда ўстирилган кўчатлар биринчи йили 8—10 марта суғорилади. Енгил, шағалли тупроқларда эса, шағал қатламлари и н г чуқурлигига қараб 18—20 марта суғорилади.

Кўчатларни суғориш муддатлари ва миқдори тахминан қуйидагича: апрелда 2, майда 2, июнда 2, июлда 3, августда 2, сентябрь ойининг бошларида бир марта суғорилади. Бир гектар ерга 300-500 кубометр сув берилади. Ёш боғларни суғориш сентябрнинг биринчи ярмида, шағалли тупроқларда ва республиканинг жанубий районларида сентябрнинг иккинчи ярмида тўхтатилади.

Янги мевазорларга экин экиш мутлақо зарур.

Ёш кўчатларнинг қатор ораларига беда экилганда, у ер бетини ўзининг барг ва поялари билан қоплаб, тупроқ бетидан сувнинг буғланишига йўл қўймайди, натижада ер бетида шўр тўпланмайди. Чунки, одатда беда бостириб суғорилади, бунинг натижасида ердаги туз эриб, ернинг остки қатламларига тушади. Бундан ташқари, ўзининг анча чуқур тарқалиб кетган илдизлари орқали ҳам кўплаб сув олади ва барглари уни буғлатиб, ер ости сувининг пастга силжиб боришига ва ер қатламидаги зарарли тузларнинг камайишига сабабчи бўлади.

Тупроқда намни сақлаб қолиш учун ёш мева кўчатларининг атрофларига чириган гўнг ёки чириган хашак солиб ер юзини қоплаш (мульчлаш) керак. Айниқса шўр тупроқли ва тоғли районларда кўчат атрофларини мульчлаш яхши натижа беради. Тоғли районларда, лалми ерларда боғ барпо қилинган бўлса, ҳаводан тушадиган ҳар бир томчи намни ерда сақлаб қолиш керак. Сер қуёш ўлкамиз қиёфасини янада кўркам, янада гўзал қилиш, меҳнаткаш халқимизни ширин-шакар мевалар билан кўпроқ таъминлашга ўз ҳиссасини қўшмаган биронта колхоз, совхоз меҳнаткаш қолмасин.

М. МИРЗАЕВ,

Академик Р. Р. Шредер номидаги мевачилик, узумчилик ва виночилик илмий-текшириш институтининг директори, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

М. СОБИРОВ,

қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

Боғбонлар ғайрати

Қуйлиқдаги «Партия XXI съезди» совхозида баҳорги ишлар қизғин кетяпти. Миришкор деҳқонлар мевали дарахтларни меҳр билан парвариш қилмоқдалар. Кўчат ўтқазишни тезлаштирмоқдалар. Айниқса совхознинг 2-бўлимида иш қизғин. Бу ерда 2000 туп олма, шафтоли кўчатлари ўтқазилди. Шунингдек, бу ердаги 50 гектарлик олмазор барвақт буталди. 19 гектар узумзор ва 14 гектар ҳосилли олмазор ўғитланди. Узум ораларн ҳайдалиб, уларга сўрилар қилиняпти.

И. РУСТАМОВ.

Ёз бошланяпти. Тошкентдаги 2-тикувчилик фабрикаси конструкторлик лабораторияси ходимларида тиним йўқ. Ёзда кийишга мўлжалланган турли фасондаги кўйлаклар конструкциясини яратиш билан банд улар. Ҳозир лабораторияда тайёрланган дастлабки моделлар тикув цехларига узатилди. Яқин кунлар ичида улар магазинларга чиқиб қолади. Суратда: конструктор Т. Иванова ва тикувчи Ш. Нуъмонова ўртоқлар янги фасондаги аёллар кўйлаги сифатини кўздан кечиришяпти.

А. Тўраев фотоси.

ИМТИҲОНЛАРДА ЯНГИ ҚОИДА

Мактабларда ўқув йилининг тугалланишига оз вақт қолди. Ўқув йилининг тўртинчи чораги тугагач, қатор синфларда синфдан-синфга кўчириш ва мактабни тамомлаш имтиҳонлари бошланади.

Бу йил республикамиз мактабларида имтиҳонлар топшириш бўйича бир қатор янгиликлар бўлади. Шу муносабат билан Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги яқинда Ўзбекистон ССРнинг ҳамма типдаги мактабларида синфдан-синфга кўчириш ва мактабни тамомлаш имтиҳонларини ўтказиш тўғрисида махсус буйруқ чиқарди. Мазкур буйруқда кўрсатиб ўтилганидек, ҳамма типдаги мактабларнинг (ўқишлар қайси тилда олиб борилишидан қатъий назар) беш, олти, етти, тўққиз ва ўнинчи синфларида синфдан-синфга кўчириш имтиҳонлари, ўқишлар ўзбек, қорақалпоқ ва рус тилларида олиб бориладиган мактабларнинг 8-ва 11-синфларида мактабни тамомлаш имтиҳонлари ўтказилади.

Ўқишлар тожик, туркман, қозоқ ва қирғиз тилларида олиб бориладиган мактабларда мактабни тамомлаш имтиҳонларини ана шу иттифоқчи республикалар маориф министрликлари инструкциясига мувофиқ ўтказиш лозим деб топилди.

Умумий-таълим мактабларида, мактаб-интернатларида ва махсус мактабларда қуйидаги фанлардан имтиҳонлар бўлади. Бешинчи синф ўқувчилари арифметика (ёзма) ва ботаника (оғзаки)дан имтиҳон топширадилар. Олтинчи синфларда она тили (диктант), география (оғзаки); еттинчи синфларда математика (оғзаки), чизмакашлик (график иш) фанларидан имтиҳонлар бўлади. Тошкент шаҳрининг мактабларида 9-синфларда ўқиётган ўқувчилар она тили (иншо), химия (оғзаки), республиканинг бошқа ҳамма шаҳар ва қишлоқ мактабларида ўқиётган ўқувчилар эса физика (оғзаки)дан имтиҳон топширадилар.

Тошкент шаҳри мактабларининг 10-синфларида математика (оғзаки), чет тили (оғзаки), республиканинг бошқа ҳамма шаҳар ва қишлоқ мактабларида математика (оғзаки)дан имтиҳонлар бўлади.

Ўзбекистон ССР Маориф министрлигининг ушбу буйруғида имтиҳонларни ўтказиш муддатлари ҳам белгиланди.

Янги шеърлар

ГУЛ САЙЛИ

— Биз ёнда бошланди лола мавсуми,
Наврўзи оламнинг заб табассуми...
Келсанг, гул сайлига тезроқ етиб кел.
Йўлни яқин қилиб — қирдан ўтиб кел.
Лола термоқликнинг гашти бор, гашти!
Кел сени кутади Болғали дашти!
Келсанг, ўзинг келмай ёринг билан кел.
Дилкашларинг, қўлда торинг билан кел.
Кел, сенга жонимиз, лоламиз пешкаш,
Гиёҳлар ичида аъломиз пешкаш...
Шу мазмунда хат олдим дўстим-тоғлик йигитдан.
Ўзи чўпон, йил бўйи бели боғлиқ йигитдан.
Юзи сутга чайгандай, қизга қайлиқ йигитдан.
Дўмбирачи, улфати—вақти чоғлиқ йигитдан,
Йўлбарс сифат: Йўлдош—тани соғлиқ йигитдан.
Шундоқ экан, жон дея йўлга тушмай нетай мен?
Дилда ҳаяжон билан қушдай учмай нетай мен?
Бир мен эмас, мен каби баҳорни кутловчилар.
Шеър қуйида бедорлар—саҳарни кутловчилар,
Гўзалликда лолага ғараз қилгувчи қизлар,
Гар лолага ўхшатсанг араз қилгувчи қизлар:
Сафар тараддудида гул сайли қилмоқ учун.
Қай бир ғазалхонлари дил сайли қилмоқ учун.
Мен ҳам шулар қатори чечак, қўзилоланинг
Гулхайрию тун гули—тамом ўзи лоланинг
Ҳар ғунча, ҳар баргини куйга солсам не ажаб!
Ота мерос торимни қўлга олсам не ажаб!
— Қизил лола — қут лола.
Мисоли ёқут лола.
Гул қадрини билмаслар
Қошида беқут лола.
Ҳой жўғамиш, нова лола!
Кўп қилма пардоз лола.
Қўйчибонлар йўлига
Бўлгил поёндоз, лола,
Ўксима мендан яна
Сўзим беғараз, лола.
Оху лола, оқ лола,
Қиёси йўқ — тоқ лола.
Сипохлиги сабабли
Дилга ёвуқроқ лола.
Ана сенга тоғ чечак,
Туриши бир боғ чечак
Япроғига ёз бўйи
Туширмайди доғ чечак.
Бойчечагим, бойчечак,
Сендан афзал қай чечак?
Баҳор чоғи берасан
Дарага чирой чечак.
Туяпайпоқ, бормисан,
Зарғолдоққа зармисан?
Ерга тўшаб баргингни
Кунинг ўтказармисан?
Торғил лола—ол лола,
Ўзи бир Зуҳал лола.
Локин холдор қизларнинг
Қошида бир ҳол лола.
Биз-юз чоғлик қиз-йигит дарани тўриб қайтдик.
Қимизликнинг бўйини сарвига ўйиб қайтдик.
Ойчиққанда қўноқлаб кўкка туташиб қайтдик.
«Гул сайли»га чўпоннинг номини қўшиб қайтдик.

Тўра СУЛАЙМОН,
Оқтов.

БАҲОР

Яна келди севимли баҳор,
Гул ҳидини уфиради ел,
Завқ оламан кумуш тонгидан,
Либос кийди борлиқ янгидан.
Капалаклар қанотин қоқди,
Лола кулиб юракни ёқди.
Учиб келди турна йироқдан,
Сой тўлқини ошди қирғоқдан.
Яна чиқиб далага, қирга
Дўстлар билан бўлишиб бирга,
Этак-этак гул-чечагидан,
Теришайлик мўл, кечагидан.

* * *

Киприклар нам илмаса дейман,
Кўнгиллар ғам билмаса дейман.
Дилдан-диллар бўлмай ҳеч йироқ,
Дилдан-дилга кўчмай ҳеч фироқ
Қувноқ яшаб, қувноқ юриб биз,
Тотли ҳаёт гаштин суриб биз
Келажакка ғолиб борамиз,
Фақат шодлик олиб борамиз!

Солижон САЛОҲИТДИНОВ.

ИСТАКЛАРИМ

Меҳрибон севгилим истакларимнинг
Чеки йўқ, эшитсанг мен сўзлаб берсам:
Истайманки аввал ишқ, илҳом бўлиб,
Баҳордай яшариб қалбингга кирсам.

Яшил япроқларга беркиниб бир зум,
Қалбимни қалбингга пайвандлаб олсам.
Юзингда балқисам бўлиб табассум,
Сен учун абадий бахт бўлиб қолсам.

Гуллар жилвасидек боқиб мулойим,
Кўнглингни чорласам, беролсам ором.
Истагим, маъшуқам бўлсангда жоним,
Бутун борлиғингни этаолсам ром.

Гул бўлиб туюлсам шаҳло кўзингга,
Ўзсангда кўксингга тақсанг бир нафас.
Яна ҳам яқинроқ сезиб ўзингга,
Юрак-юрагингдан сен қўйсанг ихлос.

Истардим кўнглинг ҳам бўлиб кўнглимдек,
Орзу ўйларимни кўролсанг аён.
Истардим умримиз очилиб гулдек,
Меҳнат-муҳаббатда турсак ёнма-ён!

Асат ФОЗИЛОВ.

МУСОБАҚАДОШЛАР ЮРТИДА

Бир неча йилдан бери областимиз меҳнаткашлари Болгария Халқ республикасининг Хасково округи меҳнаткашлари билан мусобақалашиб келадилар. Болгариянинг жанубидаги бу округда қишлоқ хўжалиги ривожланган. У ерда тамаки, пахта, ғалла етиштирилади, чорвачилик, пиллачилик билан шуғулланилади. Хасково округида рангли металлургия, машинасозлик, химия, цемент, тамаки, ипак йигирув корхоналари бор.

Қуйида биз мусобақадош дўстларимиз юртидаги янгиликлар билан таништирамиз.

* * *

Димитровград шаҳридаги «Вулкан» цемент комбинати халқ ҳокимияти йилларида вужудга келган болгар цемент саноатининг ветерани ҳисобланади. Ҳозир бу корхона Болгария цементининг бешдан бир қисмини етказиб беради. Комбинат саноат ва уй-жой қурилишида, сув омборлари қурилишида, асбоцемент буюмлари ишлаб чиқаришда фойдаланиладиган цементларнинг етти хилини ишлаб чиқаради. Ҳозир «Вулкан» комбинати жуда мустаҳкам бўлган махсус цемент турини ишлаб чиқаришга тайёрланмоқда.

«Вулкан» маҳсулотлари Болгариядан ташқари Совет Иттифоқи, Югославия, Испания, Судан, Ливия, Кипр, Эфиопия ва бошқа мамлакатларга ҳам машҳурдир.

Ўтган йил кузда Хасково округидан областимизга келган делегация составида «Вулкан» комбинатининг бош инженери Желязко Желязков ҳам бор эди. У Оҳангарон цемент-шифер комбинатида бўлиб ўз касбдошлари билан дўстлик алоқалари ўрнатди.

* * *

Хасково шаҳрида «Молодая гвардия» машинасозлик заводи бор. Ўтган йили бу завод тамаки экиш учун машиналар ишлаб чиқаришни йўлга қўйди. Бундай машиналар далага чиқиши билан меҳнат уч ҳисса енгиллашди.

«Молодая гвардия» заводи маркаси билан чиқарилаётган машиналар тамакичиларга жуда ёқиб қолди. Бу йил завод бундай машиналарга мамлакатнинг турли чеккалари ҳамда чет эллардан кўплаб заказлар олди.

* * *

Книжовник қишлоғи аҳолиси Болгариянинг барча қишлоқлари каби илгари ғоят қашшоқ яшаган. Деҳқонлар бу ерда жуда ночор уйларда кун кечиришган. Лампани фақат овқат вақтидагина ёқишарди — керосин топиш қийин эди.

Қишлоқ халқ ҳокимияти йилларида таниб бўлмас даражада ўзгарди. Янги, кенг ва шинам уйлар қад кўтарди. Ҳар бир хонадонда электр, радио, кўпгина уйларнинг томида телеантенналар пайдо бўлди. Кир ювиш машиналари, холодильниклар, пилесослар деҳқонлар турмушига сингиб кетди. Қишлоқдаги кўпгина оилалар ўз енгил автомобилларига эга.

Халқ ҳокимиятининг дастлабки йилларида қурилган клуб энди торлик қилиб қолди. Ҳадемай, Книжовник қишлоғи марказида театр зали ва репетиция хоналари, кутубхона, радиостудияси бўлган Маданият уйи қад кўтаради.

* * *

Хасково шаҳрида қўғирчоқ театри очилди. Совет драматурги Поляковaнинг «Ўрмондаги ҳодиса» пьесаси асосида тайёрланган биринчи спектаклини беш мингдан ортиқ бола кўрди. Театр энди болгар ёзувчиси Милевнинг «Шўх Лилянка» пьесасини саҳналаштиради.

ОВЧИ ҲИКОЯСИ

ЛОЧИН

— Баъзан кичкинагина қувонч ҳам кишини оёққа турғизади, — деди кунлардан бирида кекса овчи Хўжақул ота соқолларини бармоқлари билан тараб.

У менинг учун тоғ қомуси бўлиб қолган. Жуда кўп тоғ афсоналари, халқ тафсилотлари, бошқалар учун мутлақо номаълум туюлган нарсаларнинг сабабини осонгина исботлаб беради. Шу туфайли мен унинг ҳар бир сўзини эътибор билан тинглайман.

— Ҳа, худди шундай, гапимга ҳайрон бўлманг. Мана бу қиррали қоя тошни кўряпсизми? Бундан бир неча йил муқаддам бу ерда нима бўлганини эшитганмисиз?

Хўжақул ота худди мен унинг гапига ишонмаётгандек эринмай қоя атрофини айлантириб чиқди. Ердан беш метр чамаси кўтарилиб турган, кўринишда ҳеч қандай аҳамиятга эга бўлмаган тошни ҳайрон бўлиб кўздан кечирдим. Тошнинг уч томони худди қўлда тарашлагандек силлиқ бўлиб, тепасида супачага ўхшаш кичкина жой бор эди.

— Йўқ, ҳеч нарса эшитмаганман, — дедим тош атрофини айланиб ўтгач.

— Бўлмаса қулоқ солинг.— У узоқ ўйга чўмиб гапга киришди. — Бундан бир неча йил муқаддам қишлоғимизда Омонёр исмли машҳур овчи бўларди. Бу атрофда унга тенг келадиган овчини топиш қийин эди. Бургутни кўзидан, какликни пешонасидан урарди. Ҳатто энг айёр тулки ҳам унинг ўқига чап беролмас эди.

Кунларнинг бирида Омонёрнинг оти қоқилиб, оёғи синди. У отни тоғда қолдириб овулга яёв жўнади. Худди шу ерга келганда унинг олдидан олтита бўри чиқиб қолди. Бўрилар талашиб-тортишиб кийик гўштини тамомлашаётган экан. Овчи тош орқасига яширинди-да бўриларга ўқ уза бошлади. Бирорта ўқ бекор кетмади. Лекин энг айёр қари бўригина тирик қолганди. У эпчиллик қилиб ўққа чап берди, катта қоя ёнига қочиб кетди. Даҳшатли овоз билан тоғларни акс садога солиб, увиллай бошлади. Унинг овозига бошқа томондаги бўрилар ҳам увиллаб жавоб беришди. Дарани бўрилар овози босиб кетди. Борлиқ ваҳимага тушгандек бўлди...

Қари бўри ёнига ўнлаб йиртқичлар тўпланди. У эса ҳамон увиллашини тўхтатмас эди...

Омонёр бўлажак бахтсизликни сезиб, шу қоя тошнинг нариги томонига тирмашди. Бир илож қилиб қоя тепасидаги супачага чиқиб милтиқни ўқлади, ҳимояга ҳозирлик кўрди. Бўрилар қоя атрофини қуршаб олишди. Уларнинг баъзилари силлиқ тошга тирмашиб, овчи ётган жойга чиқмоқчи бўларди. Айниқса иккита қари бўри зўр бериб овчи ёнига чиқишга ҳаракат қилди. Омонёр икки ўқ билан уларни тинчитди. Ундан кейин бўрилар галаси қоронғиликда ғойиб бўлди.

Омонёрнинг милтиғида бор-йўғи иккита ўқ қолган эди. У туни билан тош устида мижжа қоқмай чиқди. Совуқ аъзойибаданини қотирган эди, тонгга яқин у ўзини оғир ҳис қила бошлади.

Бўрилар ўша кетганича қайтиб келмади.

Омонёр сўқмоқларда инқиллаб чошгоҳда уйга етиб келди. Жой солдириб кўрпага бурканди. Омонёр шу ётганча ётиб қолди.

Кунларнинг бирида қўшнилар ваҳима билан Омонёрнинг олдига югуриб киришди:

— Омонёр, кўпни кўрган, овчисан, маслаҳат бер, нима қилайлик? Овулга битта катта бўри келди. Ҳамманинг кўз ўнгида итнинг қорнини ёриб кетди. Кўзига қандай жонлик кўринса, ўшанга ташланяпти.

— Катта бўри! Одамга ташланяпти? — Омонёр инқиллаб аста ўрнидан турди, чакмонини елкасига солиб милтиқни қўлига олдию, қишлоқ четига, бўри бебошлик қилаётган томонга йўл олди. Бўри қишлоқдан кетмаган экан. У милтиқлик одамни кўргандан кейин ҳам ўрнидан қимирламади. Овчига оч кўзларини олайтириб, ҳамла қилишга ҳозирланди.

— Ўша бўри, энди ўчимни оладиган бўлдим, — дея болалардек қувониб кетди Омонёр. — Мен шу туфайли уч ой касал бўлдим. Шу бўри туфайли милтиғимни занг босди. Энди милтиқни унинг ўзига «тозалатдираман».

Ўқ гумбирлаб тоғларда акс-садо берди. Бўри сўнгги бор ҳамла қилди-ю, лекин мажолсиз йиқилди. Шунда Омонёр кўкрак тўлдириб нафас олди. Ўзининг эски душманидан ўч олган кишидек шодон эди.

— Хотин, бугундан тузалдим. Қозон ос, қўй сўйиб элга тўй берамиз. Эртадан бошлаб овга чиқаман. Бўрилар отаси билан «ҳисоб-китобим» тугади.

— Мана, кўрдингизми, баъзан озгина қувонч ҳам оғир касални оёққа турғизиши мумкин. —ҳикоясини тугатган Хўжақул ота яна бармоқлари билан пахмоқ соқолини силаб қўйди. Менинг кўзимга барча сир шу соқол орқасига яширингандек туюлди.

М. ҲАКИМОВ.

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

УГАНДА ЯХШИ НИЯТ МИССИЯСИ МОСКВАГА КЕЛДИ

МОСКВА, 10 апрель. (ТАСС). Уганда яхши ният миссияси бугун Москвага келди. Жамоат ишлари ва коммуникациялар министри Уильям Калема делегацияга бошчилик қилади.

СОВЕТ МУТАХАССИСЛАРИ КАНАДАДА

ОТТАВА, 10 апрель. (ТАСС). Бутуниттифоқ савдо палатаси президиумининг раиси М. В. Нестеров ва СССР министри М. В. Посохин бошчилигида Совет архитекторлари ва конструкторларнинг бир группаси 28 мартдан 8 апрелгача Канадада бўлди. Совет мутахассислари Монреалда 1967 йилда очиладиган жаҳон виставкасида Совет Иттифоқи павильони қуриладиган жой билан танишдилар. Улар Совет Иттифоқининг виставкада иштирок қилишига боғлиқ бўлган масалаларни ва ташкилий масалаларни Канаданинг расмий кишилари билан муҳокама қилишди.

ЖАЗОИР ТОМОШАБИНЛАРИ ЎЗБЕКИСТОН ВАКИЛЛАРИНИ ТАБРИКЛАМОҚДА

ЖАЗОИР, 10 апрель (ТАСС). Жазоирда Ўзбекистон ССР давлат рақс ансамбли «Баҳор»нинг гастроллари давом этмоқда. Ўзбек артистлари Оран шаҳрида биринчи концертларини қўйиб бердилар.

Бу концертларнинг билетлари ўзбек артистлари келишидан анча олдин сотилган эди. Томошабинлар серқуёш Ўзбекистоннинг вакилларини қизғин табрикладилар. Ҳар бир номер гулдурос қарсаклар билан кутиб олинди. Концерт номерларининг кўпи томошабинларнинг талаби билан қайта-қайта ижро этилди.

Оран аҳолисининг илтимосига кўра, ўзбек артистлари маҳаллий радио ва телевидение орқали концерт бердилар. Матбуот конференцияси ҳам уюштирилди. Ансамбль раҳбарлари матбуот конференциясида коллективнинг ижодий йўли тўғрисида, Ўзбекистоннинг экономика, фан ва маданиятни ривожлантириш соҳасида эришган муваффақиятлари ҳақида журналистларга сўзлаб бердилар.

Ўзбек артистлари концерт бераётган театрда Ўзбекистон ССРнинг муваффақиятларига бағишланган кўчма виставка ташкил этилди.

«Баҳор» ансамбли эртага Сиди Бел Аббес шаҳрида, сўнгра Мостаганем, Ал-Оснам ва Блид шаҳарларида концерт беради. 15 апрелда Жазоир шаҳрида ансамблнинг гастроллари бошланади.

БАНДУНГДА СЕССИЯ

Мамлакатнинг қонун чиқарувчи олий органи бўлган Индонезия Республикаси мувaққат халқ маслаҳат конгрессининг якшанба куни Бандунгда навбатдаги сессияси очилди. Президент Сукарно ҳукуматнинг ички ва ташқи сиёсати масалаларига бағишлаб сессияда сўзлаган программ нутқида халқ конгрессининг депутатлари ва Индонезиянинг барча ватанпарвар кучлари мамлакатнинг миллий бирлигини мустаҳкамлашлари лозим деди. Президент Сукарно ҳозирги халқаро аҳвол тўғрисида гапириб, Осиё, Африка ва Латин Америкаси мамлакатларида ўсиб бораётган янги кучларни ва барча социалистик давлатларни империализмга қарши курашда жипслашишга ва бирдамликка чақирди.

ВДРГА БАНДИТЛАРЧА ҲУЖУМ ҚИЛДИ

НЬЮ-ЙОРК, 10 апрель. (ТАСС). АҚШ ҳарбий денгиз ва ҳарбий ҳаво кучлари авиацияси бугун Шимолий Вьетнамга ҳужум қилди. Ассошиэйтед Пресс агентлиги Сайгондан ана шу ҳақда хабар берди.

Ҳужумда Американинг 75 самолёти қатнашган.

ПОКИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ ЛОХУРДА

Покистон президенти Муҳаммад Айюбхон расмий визит билан Совет Иттифоқида 8 кун меҳмон бўлиб турганидан кейин якшанба куни Тошкентдан Лоҳурга келди. Президент Айюбхон матбуот учун берган баёнотида, Покистон ҳамма мамлакатлар билан дўст бўлишга интилмоқда, деди. Бу соғлом ва реалистик позицияни, деди у, бутун Покистон халқи қувватламоқда. Айюбхон Совет Иттифоқи билан муносабатлар тўғрисида гапириб, бу муносабатлар яхшилана беради, деди. «Иккинчи жаҳон уруши вақтида жуда катта қурбонлар берган совет халқи, деди Покистон президенти, бутун дунёда тинчлик бўлишини астойдил истамоқда».

ИНСОН ҲУҚУҚЛАРИНИ ҲИМОЯ ҚИЛАЙЛИК

ЖЕНЕВА, 10 апрель. (ТАСС). Бу ерда Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг инсон ҳуқуқлари масаласи билан шуғулланувчи комиссияси якдиллик билан қабул қилган резолюцияда бундай дейилади: ҳарбий жиноятчилардан бирортаси ҳам, қаерда бўлмасин ва қаерда топилмасин, барибир, айбдорлар курсисидан қочиб қутулмаслиги керак. Ҳарбий жиноятлар учун ва инсониятга қарши қилинган жиноятлар учун суд қилиш ва жазолаш шу хилдаги жиноятларнинг яна такрорланишига тўсқинлик қилади, инсоннинг ҳуқуқларини ва асосий эркинликларни ҳимоя қилишга, халқлар ўртасида ишонч ўрнатишга, бутун дунёда тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлашга ёрдам беради.

Бу резолюция Ғарбий Германиядаги ҳукмрон доираларнинг «жавобгарликка тортиш вақти ўтиб кетган» деган баҳона билан фашист жаллодларини муносиб жазодан қутқазиб қолиш йўлидаги уринишларига зарба беради.

Вьетнам Демократик Республикаси. Ханойда енгил саноат корхоналари ичида энг йириги — тўқимачилик фабрикасини қуриш тугалланмоқда. «8 Март» номи берилган бу корхонани Вьетнам хотин-қизлари Союзи оталиққа олган. Фабрика ҳар йили 30 миллион метрдан ортиқ газлама ва 5 миллион тоннадан зиёд ип-газлама толаси ишлаб чиқаради. Суратда: фабриканинг тўқувчилик цехини кўриб турибсиз.

ВИА — ТАСС фотоси.

13 САМОЛЁТ УРИБ ТУШИРИЛДИ

ХАНОЙ, 10 апрель (ТАСС). Вьетнам информация агентлиги хабар беради: Америка авиацияси 9 апрелда Нгеан вилоятига (шимолий Вьетнам) ҳужум қилган вақтда 8 эмас, балки 13 самолёт уриб туширилди. Америка самолётларининг кўпи шикаст еди. Вьетнам халқ армияси қўмондонлиги Америка авиациясининг талафотлари тўғрисидаги ана шу янги маълумотларни бугун хабар қилди.

ИШЧИ МУХБИРЛАР ДИҚҚАТИГА

Шу йил 15 апрелда пойтахт ҳамда республикамиз бошқа шаҳарлари ишчи мухбирларининг кенгаши ўтказилади. Тошкент ишчи мухбирлари шаҳар университетининг барча тингловчилари кенгашга таклиф қилинади.

Кенгаш эрталаб соат 10 да, Тўқимачилик маданият саройида (Ш. Руставели кўчаси) бошланади.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

13 АПРЕЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар,** 18.25 — **Алангали йиллар хотираси** (мактаб ўқувчилари учун), 18.45 — **Инглиз тили** (болалар учун), 18.50 — **Рентабеллик учун** (саноат ходимлари учун), 19.10 — **Икар-I** (бадиий фильм).

20.30 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида 20.35 — **Телевизион янгиликлар,** 20.55 — Х. Салоҳ. **Наъматак** (телетеатр), 21.25 — **Янги Деҳли** номли бадиий фильмнинг 1- серияси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 19.00 — **М. В. Ломоносов** («Ажойиб кишилар ҳаёти» циклидан, мактаб ўқувчилари учун), 19.35 — **Тошкент янгиликлари,** 19.45 — **Учувчи Макула** (телефильм), 20.00 — **Хотин-қизлар** учун.

Рус тилида: 20.35 — В. И. Ленин туғилган кун олдидан. **Революция вақти** (ҳужжатли фильм), 20.55 — **Тошкент янгиликлари,** 21.05 — **Князь Мстислав Удалой** (телефильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 13/IV да **Риголетто,** 14/IV да **Гулсара.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 13/IV да **Сарвқомат дилбарим,** 14/IV да **Мирзо Улуғбек.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 14/IV да **Кимга тўй, кимга аза.**

КИНО

Шикоят дафтарини беринг — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 4, кеч 6, 8 ва 9 яримда).

Бальзаминовнинг уйланиши — «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Инспектор ва тун — «ЎЗБЕКИСТОН», «МОСКВА», «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Кўринмас армия — НАВОИЙ номли (кундуз соат 5 дан).

Олтин туфли — «МОСКВА» (эрталаб соат 10 да).

Ёр-ёр — НАВОИЙ номли (кундуз соат 5 гача).

Севги деб (1 ва 2-серия) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Ер фарзанди (ўзбек тилида) — «МОСКВА» (кундуз соат 2 да).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

Бугун ва ҳар куни

Белорус цирки

АРТИСТЛАРИНИНГ

ГАСТРОЛЛАРИ

Белоруссия ССРда хизмат кўрсатган артист

АНАТОЛИЙ ШАГ

раҳбарлиги ва иштирокида

иллюзион аттракцион

ВА КАТТА ЦИРК ТОМОШАЛАРИ.

Кеч соат 8 да бошланади.

25 апрелгача

Тошкент Округ офицерлар уйида

«СССР ВА БОШҚА СОЦИАЛИСТИК МАМЛАКАТЛАР ВАҚТЛИ МАТБУОТИ»ГА

бағишланган

ВИСТАВКА ОЧИЛДИ

Виставкада Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатларнинг 1000 номдан ошиқ газета ва журналлари намойиш қилинади.

Виставкани кўргани келган ўртоқлар фан, техника, халқ хўжалиги, маданият ва санъатнинг турли соҳасига доир нашрлар билан танишишлари мумкин.

Виставка (дам олиш куни — душанбадан бошқа) ҳар куни кундуз соат 12 дан кеч 7 гача очиқ бўлади.

Виставкага ҳамма кириши мумкин.

ГРАЖДАН ВА ТАШКИЛОТЛАР ДИҚҚАТИГА!

«УЗЛЕССТРОЙТОРГ»НИНГ САЛОР САВДО БАЗАСИ ҚУЙИДАГИ БУЮМЛАРНИ

СОТАДИ:

бинокорлик учун 70-130 миллиметрли

михлар,

толь кнопкалари, қуйма печь буюмлари, бачоклар, металл тўрлар, янчилган бўр, очилмаган оҳак, ҳар хил эмаль бўёқ, цемент, металл черепица.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Тюльпановский переулок, 19-уй.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома, горкома КП Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, Редактор ўринбосари — 25885. Масъул секретарь — 34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари — 31936. Партия турмуши бўлими — 26232. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — 33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 28761. Ахборот ва спорт бўлими — 33786. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 01807. Индекс — 64969. Нашр. № 1738.